Poštnina plačana v gotovini.

Leto XVII., št. 64

Ljubljana, torek 17. marca 1936

Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Šelenburgova ul. 3. — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, 3124, 3125, 31266. Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Rešitev grške krize

Po skoro poldrugomesečnem trajanju je končno rešena kriza grške vlade. Rešitev je tem bolj interesantna, ker gre za izreden primer, za poskus, doseči spravo med političnimi nasprotniki, ki jih razdružujejo velike osebne in načelne diference, spravo med dvema političnima taboroma, ki sta sprta do skrajnosti domala dve desetletji. Vrh tega gre za obnovo monarhije v deželi, ki jo od nekdaj pretresajo silovite politične borbe in kjer je bil našel republikanizem že jako krepke osnove.

Poldrugomesečna kriza na Grškem se je odlikovala po prizadevanju, da so hoteli v njej rešiti tako rekoč vse sodobne aktualne probleme hkrati. Vsa nasprotja naj bi se čez noč likvidirala in na tej osnovi naj bi se sklenil kompromis, ki bi na njem slonela vlada na Grškem za naprej. Program ni bil skromen, to je treba pred vsem in s poudarkom podčrtati. Zato ni čuda, da je kriza trajala nič manj ko šest tednov, pa tudi ni čuda, da še ni privedla do zastavljenega cilja. Zakaj obnova vlade pod predsedstvom Demerdžisa pomeni samo odlog, je dejansko resignacija nad zamislijo, da bi bilo mogoče že sedaj spraviti duhove v Grčiji ter doseči veliko poravnavo, kakor si jo je postavil za program novi kraljevski režim. Poskus se bo torej moral nadaljevati.

Reševanje krize je pokazalo neke peripetije, ki so bile jako interesantne ne le kot dogodek sam po sebi, marveč po stremljenjih, ki so se v njih manifestirala. Važen moment v razpletu krize so bile volitve v parlamentarno predsedstvo. Nanje se je ves čas polagala velika važnost, saj so imele pokazati, kdo ima prav za prav večino v novi grški zbornici. Izkazalo se je,da jo ima venizelistična stranka, ki je mogla svojega kandidata napraviti za predsednika novoizvoljenega parlamenta. Priprave za te volitve so povzročile prav poseben hrup v delu javnosti. Raznesli so se glasovi, da bo venizelist izvoljen s pomočjo komunističnih glasov, toda izkazalo se je, da je dobil večino že pri prvem glasovanju, ko mu komunisti niso še oddali svojih listkov. Pa vendar se je iz tega izcimila afera, ki je bila silno značilna.

Vojni minister je poskusil vplivati na volitve s tem, da je napovedal veliko nezadovoljstvo, ki je zavladalo med vodilnimi faktorji vojske, ko se je pokazala možnost, da bi bil venizelist izvoljen s pomočjo komunističnih glasov. Generali so potemtakem preko njega izjavili, da bi ne mogli trpeti parlamentarnega predsednika, ki bi se moral za svojo funkcijo zahvaliti komunistom. Kaj se je za kulisami zgodilo, še ni znano, toda čez noč je vojni minister demisioniral in njegovo mesto je zasedel civilist, nekdanji general Metaksas, vodja manjše politične stranke. Venizelistični kandidat pa je bil, kakor že omenjeno, izvoljen za predsednika parlamenta brez komunistične pomoči.

Demerdžis je končno sestavil novi kabinet, ki se od prejšnjega razlikuje po tem, da so v njem vendarle tudi aktivni politiki, dasi ni predstaviteljev obeh glavnih strank. Druga Demerdžisova vlada pa bo imela nedvomno težje stališče, nego ga je imela prva, to je volilna vlada. Zakaj vodilne stranke se niso branile, prevzeti režim v svoje roke, marveč se samo niso mogle zediniti o razdelitvi ministrskih portfeljev, o razdelitvi politične oblasti. Toda nikakor ne bodo zadovoljne, da bi zato ostale stran od krmila, v jalovi pasivnosti, dasi jim je volilstvo poverilo zaupanje. Zato smemo za trdno pričakovati, da bo Demerdžis pri izvajanju oblasti zadeval na čim dalje večje težave, na rastočo opozicijo velikih strank.

Spričo vsega tega se ni čuditi programu, ki ga postavlja predsednik Demerdžis. Od parlamenta želi dobiti nekako polnomočje za krajšo dobo, za tri do štiri mesece. S pomočjo tega pooblastila naj bi vlada vršila oblast in imela tudi zakonodajno moč, dočim bi se parlament nahajal »na počitnicah«. Nič se ni čuditi temu programu, saj je povsem logičen odgovor na razvoj dogodkov v teku zadnjih tednov, je tako rekoč najpreprostejša solucija iz zapletene zagate: Ako se politiki niso mogli pobotati za konstruktivno delo na temelju medsebojnega sporazuma, je pač treba poskusiti, če se da isto delo opraviti brez njihovega sporazuma.

Pri tem pa Demerdžisova vlada ne pomeni afronta zoper razprte politike, marveč je samo odlog. Zakaj vse stremljenje kralja Jurija je koncentrirano na željo, da obnovi v deželi pravi demokratizem, da obnovi parlamentarni režim, ki naj ga izvršujejo obstoječe politične stranke. Demerdžis je tedaj samo izhod za silo in nedvomno se bo tudi poslej nadaljeval poskus, da se doseže med politiki kompromis. Za enkrat pa ni dosti upanja, da bi bilo to prizadevanje v bodoče bolj uspešno nego je bilo v preteklosti. In tako je čim dalje bolj verjetno, da bo treba znova apelirati na volilce, da sami odločijo, to se pravi, da izberejo med političnimi strankami, katerim naj se podeli polnomočje za bodoči režim. Taka solucija se bo zdela, čim dalje bolj simpatična zlasti zaradi tega, ker je sodobna razporedba političnih sil, ko sta oba tabora domala točno enako močna, zelo slab temelj za koalicijo. V to smer se zdi, da se razvija grška politika in dejanske razmere kažejo vedno bolj, da ne bo drugega izhoda. Z vso verjetnostjo je treba računati, da bodo grški volilci letos še enkrat klicani na volišča.

LOKARNSKI VOZEL

Nemški odgovor na povabilo sveta Društva narodov je ustvaril v Londonu še bolj napeto ozračje

London, 16. marca. d. Snoči je prispela v London vest iz Berlina, da je nemška vlada pripravljena sodelovati pri razpravah sveta Društva narodov o ponovni vojaški zasedbi Porenja, za kar pa postavlja več pogojev.

Sporočilo nemške vlade generalnemu tajniku Društva narodov Avenolu se glasi:

»Potrjujem s spoštovanjem prejem Vaše brzojavke od 14. marca, v kateri ste mi sporočili, da vabi svet Društva narodov nemško vlado, naj sodeluje pri proučitvi vprašanja, ki sta ga predložili svetu Društva narodov belgijska in francoska vlada.

Nemška vlada je načelno pripravljena sprejeti povabilo in sicer s pogojem, da bodo njeni zastopniki pri posvetovanju in sklepanju enakopravni z drugimi zastopniki držav v svetu DN. Bil bi Vam hvaležen, če bi mi mogli to potrditi.

Razen tega mora nemška vlada opozoriti na naslednja temeljna dejstva. Njeno postopanje, ki je dalo belgijski in francoski vladi povod za priziv na svet DN, ni izčrpano z vzpostavitvijo po nemški suverenosti v porenskem pasu, temveč je zvezano z obširnimi konkretnimi predlogi za novo zagotovitev evropskega miru. Nemška vlada smatra svojo politično akcijo kot enoto, katere sestavni deli se ne smejo ločiti. Zato se more udeležiti pogajanj sveta Društva narodov, če bo dobila zagotovilo, da so v poštev prihajajoče države pripravljene prej ko mogoče pričeti pogajanja o nemških predlogih. Nemška vlada bo v to svrho stopila v zvezo s kraljevsko britansko vlado, pod katere predsedstvom so se sestale k posvetovanjem v Londonu pri lokarnskem paktu zainteresirane države.

Minister za zunanje zadeve **v. Neurath.«**

Flandin odklanja nemške pogoje

Francoski zunanji minister Flandin je snoči izjavil zastopnikom tiska, da je juntim med obravnavanjem prekršitve lokarnske pogodbe ter razpravo o nemških predlogih od 7. marca nemogoč. Nadalje je izjavil:

»Prišel sem v Londonu da pustim ugotoviti nemško prekršitev pogodbe in ne da se pogajam z Nemčijo. Če bi bilo drugače, bi se rajši vrnil v Pariz ter bi v potrebi celo izstopil iz Društva narodov.

Zato bi rajši odpotoval iz Londona in zapustil sedanje zasedanje sveta Društva narodov, kakor pa sprejel nemški pogoj, da bi istočasno razpravljali o lokarnskem vprašanju in Hitlerjevih predlogih«.

Pariz: Odgovor nesprejemljiv

Pariz, 16. marca. o. Vsi današnji listi obširno komentirajo odgovor nemške vlade na povabila sveta DN, naj pošlje svoje zastopnike na razpravo o lokarnski pogodbi ter soglasno ugotavljajo, da je tak odgovor za Francijo, pa tudi za vse ostale lokarnske države in za DN nesprejemljiv. V ostalem podčrtavajo, da Flandin ni šel za to v London, da bi se tam pogajal z Nemci, marveč da pribije kršitev lokarnskega pakta in zahteva obsodbo Nemčije.

Francoska pričakovanja

Pariz, 16. marca. b. V pariških političnih krogih menijo, da bo tudi svet Društva narodov označil Hitlerjeve pogoje za nesprejemljive in da bo končno tudi angleška vlada po izjalovljenju posredovalne misije sveta zavzela stališče, ki ga pričakuje Francija. Francoska delegacija bo najbrže prisiljena po načelni odločitvi veta DN zapustiti London, da informira francosko vlado in dobi nova navodila. To se bo najbrže zgodilo v sredo zvečer, francoski ministrski svet pa se bo sestal v četrtek. **Precejšnjo pozornost je v Franciji povzročilo mnenje nekaterih pravnih ekspertov Društva narodov, da je misija Društva narodov pri uporabi porenskega pakta mnogo bolj omejena, kakor menijo nekatere lokarnske države in da svet Društva narodov nima pravice priporočati v tem primeru sankcije.**

Francoska delegacija vztraja slej ko prej na stališču, da se mora kršitev pogodbe kaznovati s sankcijami, vendar pa smatrajo ostali delegati, predvsem angleški, da sankcije niso oportune.

Agencija Radio poroča, da je nemška vlada včeraj dopoldne obvestila italijansko vlado, da bo v primeru, če bi italijanski delegati podpirali v svetu Društva narodov francoske zahteve, začela izvajati proti Italiji sankcije.

Angleži razočarani

London, 16. marca. AA. Nemški odgovor na povabilo DN je povzročil v Londonu veliko desorientacijo. Posebno razpravljajo o težavah, ki so nastale zaradi nemške zahteve, naj svet DN začne takoj razpravljati o Hitlerjevih predlogih. Kar se tiče enakopravnosti, so prišli v zadrego, ker zahteva Nemčija enakopravnost »v odločitvah sveta DN«. Če gre za enakopravnost v kršitvah lokarnske pogodbe in versajskega miru, se pojavlja vprašanje, kako bi se ta enakopravnost mogla izraziti.

Zdi se, da Nemčiji sploh ni do pogajanj, dokler se ne reši vprašanja nemških čet v Porenju. Splošno menijo, da ni nemški odgovor prav nič zmanjšal mednarodne napetosti. V Londonu so bili prepričani, da bo Nemčija sprejela povabilo brez pogojev in angleški poslanik v Berlinu sir Erick Phips je še včeraj interveniral pri nemški vladi, naj sprejme povabilo sveta DN.

Današnji listi izražajo soglasno svoje razočaranje nad nemškim odgovorom in zahtevajo od Berlina, naj točno raztolmači smisel svojih pogojev in naj državniki podvzamejo še nove poizkuse za pomirjenja.

»Times« pišejo: Društvo narodov ima dolžnost, da obsodi protipravni postopek Nemčije. Prav tako je dolžno vzpostaviti in popraviti, kar je porušenega. Od držav, ki so članice Društva narodov, ni mogoče zahtevati, naj vnovič z vojaštvom zasedejo Porenje, kar bi bilo normalno. Ne verujemo, da bi bil vodja nemške države zahteval nekaj podobnega, mislimo pa, da bi ne bilo v skladu z razumom, če bi po izrečni ugotovitvi izvršene kršitve mednarodnega prava pričeli proučevati predloge, sestavljene samo za to, da bi ublažili posledice te kršitve in odstranili možne posledice tega dejanja.

Delavski »Daily Herald« pravi, da je vodja nemške države, če je njegova mirovna želja res iskrena, storil veliko napako. List zahteva, naj nemški odgovor prouče in natančno ugotove, kakšen je pomen v nemškem izvirniku navedene besede »alsbald«. Če je to besedo mogoče tolmačiti v pomirljivem smislu, lahko rečemo, da je sporazum še vedno mogoč.

Položaj še vedno resen

Nemčija bo najbrže proglašena kot kršiteljica pogodbenih obveznosti, ni pa še rešeno vprašanje protiukrepov

London, 16. marca. d. V diplomatskih krogih sodijo, da bo svet Društva narodov bržkone sprejel soglasen sklep, s katerim bo proglasil, da je Nemčija kriva pogodbene prekršitve, nakar bi lokarnske države, ki bi na podlagi tega sklepa dobile svobodo postopanja, izdelale primeren predlog za svet DN, da ga sprejme. Svet DN bi se vrnil v Ženevo, kjer bi sklepal o primernih ukrepih proti Nemčiji.

Do uporabe sankcij bržkone ne bo prišlo, ker je odpor proti njim v Angliji prevelik in bi se jih zato poslužili le v najskrajnejšem primeru.

Najbolj verjetna je možnost, da bodo signatarne države predlagale najprej sklicanje haaškega razsodišča, ker bi obsodba Nemčije v Haagu ali pa po stalni poravnalni komisiji, določeni v lokarnski pogodbi, prisilila Anglijo k bolj energičnemu postopanju ter je tako približala francoskim željam.

Zasedanje haaškega razsodišča bi se vršilo pod predsedstvom ameriškega delegata.

V krogih Društva narodov smatrajo, da je položaj zelo resen, ker je imela Nemčija zadnje dni dvakrat priliko, da ga ublaži brez posebnih žrtev, a je odklonila vsako popuščanje.

Na drugi strani tudi Francija ne more odstopiti od svojega stališča brez škode za svoj ugled. Zato je napetost še vedno velika in bi v sedanjih okoliščinah tudi najmanjši incident lahko povzročil zelo hude posledice. Francija zahteva, naj se izvede za take primere določeni postopek Društva narodov, kar pomeni, da se Društvo narodov ne bo omejilo na uradno ugotovitev prekršitve lokarnske pogodbe, marveč bo moralo obsoditi Nemčijo in [illegible] kazen s konkretnimi predlogi

O Veliki Britaniji pravijo v krogih Društva narodov dalje, da bo pač morala iti po poti, ki jo predpisujejo obveznosti lokarnskega pakta

Seja angleške vlade

London, 16. marca. b. Vlada je imela dopoldne sejo, da prouči nemški odgovor in določi nadaljnje smernice angleške politike, ki bodo, kakor poroča Reuterjev urad, odvisne od razvoja dogodkov v svetu Društva narodov. Glede na kritični položaj bodo angleški ministri deloma na plenarnih sejah, deloma v posameznih odborih stalno razpravljali o položaju.

Po končani seji je angleška vlada nadaljevala pogajanja z zastopniki ostalih držav, ki so podpisale lokarnsko pogodbo.

Dominioni samo za moralno pomoč Angliji

London, 16. marca. o Angleška vlada se je obrnila na vlade dominijonov in zahtevala, naj izrazijo svoje mnenje glede francosko-belgijske pritožbe zaradi nemške prekršitve lokarnskega pakta in mirovne pogodbe. Vlade dominionov so se med seboj sporazumele in odposlale skupen odgovor, da niso podpisnice lokarnskega pakta in da lahko priskočijo Angliji na pomoč le moralno za zagotovitev miru v okviru Društva narodov. Pravijo, da bo ta odgovor britanskih dominionov za angleško vlado merodajen in da bo zaradi tega nadaljevala svojo akcijo za pogajanja z Nemčijo.

Tajna seja sveta Društva narodov

London, 16. marca. b. Svet Društva narodov je imel ob 15.30 zaupno sejo, da se zajamči popolnoma svobodna razprava o nemškem odgovoru. Javna seja, ki je bila prvotno sklicana za danes popoldne, je odložena do jutri popoldne. Na tajni seji so danes proučevali pravno stran nemške zahteve po enakopravnem sodelovanju pri sklepanju sveta Društva narodov. V pravnotehničnih vprašanjih ni med članicami Društva narodov nobenega nesoglasja, o politični strani nemškega odgovora pa bodo razpravljali šele jutri. V tukajšnjih političnih krogih menijo, da bo svet Društva narodov na jutrišnji javni seji formalno obsodil Nemčijo zaradi kršitve lokarnske pogodbe, nakar bo odgodil svoje razprave in bo prihodnja seja šele 23. marca v Ženevi.

V začetku današnje seje predsednik Bruce navedel sveta DN je okoliščine, v katerih je Nemčija dobila povabilo, naj sodeluje pri debati o francoski in belgijski pritožbi. Bruce je nato prečital odgovor nemškega zunanjega ministra Neuratha.

Francoski zunanji minister Flandin je takoj nato zahteval besedo za nekatere pripombe, poljski zunanji minister Beck pa je zahteval, naj se javnost izključi iz seje. Rumunski zunanji minister Titulescu je Beckov predlog podprl in ga je svet DN nato sprejel. Strokovnjaki so zapustili dvorano in so v njej ostali le uradni delegati.

Potem je francoski zunanji minister Flandin podal ekspoze o nemškem odgovoru. **Flandin je prišel do sklepa, da pomeni nemški odgovor po obliki pristanek, v bistvu pa odklonitev.**

Kakor se doznava, je bil na tajni seji sveta DN po daljši razpravi sprejet naslednji sklep:

1. Nemčija bo imela v svetu iste pravice kakor druge države, ki niso članice DN.

2. Hitlerjev predlog ne spada v pristojnost sveta DN, temveč se tiče samo locarnskih držav.

Ta sklep bo najbrže sprejet tudi na javni seji DN, ki se pravkar vrši. O poteku tajne seje se še doznava da se je tudi zastopnik Sovjetske unije izjavil za francosko stališče.

Komunike

O današnji tajni seji je bil izdan naslednji komunike:

Svet Društva narodov je v ponedeljek popoldne nadaljeval svojo razpravo o francoskem in belgijskem predlogu ter se je bavil z odgovorom nemške vlade na povabilo, naj se udeleži Nemčija teh razprav. Predsednik sveta DN je nato prečital brzojavno povabilo generalnega tajnika ter odgovor nemškega zunanjega ministra Neuratha. Poudarjal je, da se mora pojasniti dvoje vprašanj, ki ju je načel nemški odgovor, preden se bo vršila javna seja sveta, in sicer:

1. vprašanje enakopravnosti Nemčije z ostalimi člani sveta,

2. vprašanje, ki se tiče lokarnskih držav, ali naj se o predlogih kancelarja Hitlerja razpravlja takoj ali v bližnji bodočnosti.

Svet je sklenil, da bo o teh vprašanjih odločil na tajni seji.

Nemčija pristaja na ločene razprave

London, 16. marca w. Kakor doznava Reuterjev urad, vztraja Nemčija pri tem, da bi bila istočasno razprava o lokarnskem paktu in o nemških predlogih najenostavnejša stvar; ako pa bi se ta predlog smatral za nemogoč, ne bi Nemčija imela ničesar proti temu, da bi o teh dveh stvareh razpravljali ločeno. Ta vest je v Parizu povzročila veliko pomirjenje.

V London pride nemški pravni strokovnjak

London, 16. marca. o. Splošno prevladuje prepričanje, da je Nemčija odklonila sodelovanje pri razpravah sveta Društva narodov. ker so pogoji, ki jih je postavila, docela nesprejemljivi. Nemčija v stvari ne zahteva ničesar drugega, kakor da se ji brez nadaljnjega priznajo vse pravice člana sveta Društva narodov in celo pravica veta, čeprav je na zatožni klopi. Grožnja Flandina, da bi v taki okoliščinah zapustil London in odložil nadaljnje zastopstvo Francije v svetu DN, zaradi tega ni zbudila presenečenja, kar dokazuje vso resnost nastalega položaja.

Z velikim zanimanjem pričakujejo v Londonu prihod pravnega strokovnjaka nemškega zunanjega ministrstva dr. Gaussa, ki je sodeloval pri formulaciji lokarnske pogodbe. Na željo nemškega poslaništva pride prihodnje dni v London, da poda svoje pravno mnenje.

Možnost preosnove francoske vlade

Pariz, 16. marca. o. Flandinov odgovor na nemško noto je naletel v vseh političnih krogih brez razlike strankarske pripadnosti na vsestransko odobravanje. Vsi današnji listi pišejo, da se bodo prihodnje dni odigrali dogodki, ki bodo usodnega pomena. V političnih krogih prevladuje zaradi mednarodnega položaja vedno bolj prepričanje, da je treba izvesti preosnovo vlade tako, da bo predstavljala vlado narodne volje in nacionalne koncentracije. Če bi se Sarraut temu upiral, je verjetno, da se bodo dogodki razvijali preko njega. Za najbolj verjetno smatrajo, da bo predsednik republike poveril maršalu Petainu mandat za sestavo vlade nacionalne unije, slično, kakor je svoječasno v dobi velike nevarnosti Poincare sestavil vlado narodne koncentracije.

Izjava generala Gamelina

Pariz, 16. marca. o. General Gamelin je imel snoči v Strasbourgu na nekem zborovanju govor, v katerem je opozoril na sedanje težke čase in naglašal, da ne izdaja nobene državne tajnosti, če odkrito prizna, da je ozračje zelo napeto in da se lahko pojavijo vse mogoče stvari. Brez vsakega vznemirjenja se moramo vprašati, kaj bodo prinesli bližnji dnevi in ali se bodo težave še povečale. V teh težkih dneh morajo biti vsi Francozi složni. Francoski narod ni izzivalen, toda sedaj mora zaupati sam vase in svojo veliko domovino. Francija si je pridobila mnogo izkušenj in si zgradila ob vzhodni meji obrambne naprave, ki so nepremagljive. To so rezultati njenih spoznanj.

Poslanci v utrjenem francoskem pasu

Pariz, 16. marca. AA. Vojaški odbor poslanske zbornice je izdal naslednji komunike:

Delegacija vojaškega odbora poslanske zbornice, ki je obiskala utrjeno pokrajino na severovzhodu, je z zadovoljstvom ugotovila, da so bili zaradi zadnjih dogodkov potrebni ukrepi izvršeni v najkrajšem času. Morala in zdravstveno stanje čet sta odlična.

Druga delegacija je dobila nalog obiskati severne pokrajine.

Italija veže Abesinijo na Porenje

Rim, 16. marca. o. Danes je izšel uradni komunike, ki najodločneje demantira vesti, da bi bila Italija predlagala sklicanje odbora trinajstih v London, kjer naj bi takoj proučil odgovor Italije in Abesinije na ženevsko mirovno pobudo. Uradni komunike naglaša, da Italija tega ni in ne bo storila, pač pa je po svojem zastopniku jasno sporočila, da tako dolgo ne more sodelovati pri urejevanju sedanje napetosti v Evropi, dokler ne bo urejeno abesinsko vprašanje, ki mora priti na prvo mesto londonskih razprav. »Resto del Carlino« dodaja, da Italija ne more popustiti v svoji zahtevi, da se skupno s porenjskim vprašanjem razpravlja tudi o abesinskem vprašanju, ki je za Italijo enako važno, kakor je porenско za Francijo, Anglijo in Belgijo. Italijanska vlada je po poročilu lista že konkretizirala svoje tozadevne predloge in zahteve ter jih sporočila vsem prizadetim vladam.

Mala antanta na strani Francije

Pariz, 16. marca w. Kakor javljajo popoldanski listi iz Londona, so dopoldne stopili v stik zastopniki Francije, Rusije in Male antante. da določijo svoje stališče za popoldansko sejo sveta DN. Francoski zunanji minister Flandin je imel posvetovanja z ostalimi člani francoske delegacije, zlasti z Boncourjem ter rumunskim zunanjim ministrom Titulescom, jugoslovenskim poslanikom Puričem in ruskim komisariem za zunanje zadeve Litvinovim.

Kakor se doznava, da smatra Mala antanta Francijo kot čelo tega bloka ter bo do konca podpirala francosko stališče. Rumunski zunanji minister Titulescu je izrazil isto mnenje.

Beograd, 16. marca. AA. Glede na vesti tujih listov o neki konferenci zastopnikov Male antante in Balkanske zveze 12. t. m. v Ženevi pod predsedstvom Titulesca in o sklepih, ki naj bi jih bila sprejela ta konferenca v zvezi z lokarnsko pogodbo, izjavljajo v tukajšnjih uradnih krogih, da jim o tej konferenci in o njenih sklepih ni ničesar znanega.

Bukarešta, 16. marca. AA. Zunanje ministrstvo razglaša, da je vest, ki so jo objavile tuje časopisne agencije in po kateri naj bi bil Titulescu proti temu, da se Nemčiji pošlje povabilo na sejo sveta DN, popolnoma netočna. Titulescu je ne samo podprl, nego je celo predlagal formulo, ki so jo potem sprejeli.

Pričetek proračunske razprave v senatu

Senatov finančni odbor je včeraj začel in dovršil splošno debato — Glavni govornik je bil dr. Kramer

Beograd, 16. marca. v. Danes se je v finančnem odboru senata pričela razprava o državnem proračunu za leto 1936/37. Seji finančnega odbora predseduje senator inž. **Daka Popović**, ki se je uvodoma v lepih besedah spominjal pokojnega senatorja Petra Teslića, zaslužnega člana finančnega odbora. Finančni minister **Dušan Letica** je nato podal svoj ekspoze kot rekapitulacijo svojih ekspozejev in govorov v narodni skupščini.

Senator **Pavle Vujić** je na kratko govoril o redukciji draginjskih doklad nameščencev in naglasil, da so zlasti nižji državni nameščenci v socialnem in rodbinskem pogledu hudo prizadeti.

Ob veliki pozornosti vseh članov odbora in mnogoštevilnih drugih senatorjev je nato povzel besedo senator **dr. Albert Kramer**, ki je v obširnem, nad dve uri trajajočem govoru analiziral predloženi proračun. Najprej je obrazložil neprijetni položaj senata zaradi načina, kako je bil proračunski predlog sprejet v narodni skupščini, ter je pri tem podčrtal, da zlasti številni amandmani sploh niso bili predmet razprave v finančnem odboru narodne skupščine, niti ne v plenum skupščine. Nato je podal analizo proračuna s stališča proračunskega ravnovesja in realnosti. Obširno je razpravljal o razmerju med državnim gospodarskim zakonom ter splošnim gospodarskim stanjem v državi, o gospodarskih problemih, ki posebno vplivajo na davčno sposobnost prebivalstva, o vprašanju kmečke razdolžitve, o krizi kreditnega gospodarstva in o naših denarnih zavodih ter se je podrobno zadržal na perečih poslednicah sankcij proti Italiji opozarjajoč obenem na možnost novih komplikacij v tem pogledu.

Glede sestave proračuna je dr. Kramer zahteval njegovo decentralizacijo, ki bi na eni strani omogočila preglednejše državno gospodarstvo, na drugi strani pa bi bila politično prvorazrednega pomena, ker bi pokazala udeležbo posameznih delov države na dolžnostih in pravicah v pogledu državnega gospodarstva. Med številnimi vprašanji, o katerih je dalje razpravljal (o letečih državnih dolgovih, o kroničnem proračunskem deficitu, o nesorazmerni davčni obremenitvi in davčnem pritisku i. t. d.), je dr. Kramer obširno govoril o nedopustnosti, da se država pojavlja kot nelojalen konkurent privatni podjetnosti. Posebej se je zadržal na uradniškem vprašanju, pojasnujoč hude posledice lanskoletne redukcije uradniških prejemkov. Prosil je ministra financ, da natoči čistega vina, kaj je resnica na vesteh, ki se zopet širijo o nekih novih redukcijah na račun državnega uradništva.

Finančni minister Dušan Letica je takoj izjavil, da smatra, da so nove redukcije uradniških prejemkov nemogoče in da se na to sedaj nikakor ne misli. Prav tako ne pride vpoštev redukcija števila uradništva in tudi ta ni predmet razmišljanja v vladi.

Pridržujoč si pravico, da v podrobni razpravi pri posameznih ministrstvih iznese svoje pripombe, je dr. Kramer zaključil svoj govor z ugotovitvijo, da bi bilo najbolje podvreči predloženi proračun rekonstrukciji in temeljiti reviziji tako v pogledu izdatkov kakor v pogledu dohodkov.

Po govoru dr Kramerja, ki so ga poslušali člani finančnega odbora z največjo pazljivostjo in s ponovnim pritrjevanjem, je bila dopoldanska seja zaključena ter se je razprava nadaljevala popoldne ob 16.30. Popoldne sta govorila še senatorja **Milan Marjanović** in **Ljubibratić**, nakar je bila splošna razprava o proračunu končana. Jutri dopoldne se bo pričela podrobna razprava. V nasprotju z dosedanjim običajem ni bilo v finančnem odboru senata načelnega glasovanja o proračunu, ker poslovnik senata tega ne predvideva izrecno.

Po seji finančnega odbora je bila seja kluba senatorjev JNS, na kateri so člani finančnega odbora poročali o poteku debate v tem odboru ter dobili navodila za nadaljnje zadržanje

Akademija na čast dveh čsl. prezidentov

Beograd, 16. marca. r. Na čast prvega prezidenta Češkoslovaške republike dr. Tomaža Masaryka in sedanjega prezidenta dr. Edvarda Beneša je priredil Savez jugoslovensko-češkoslovaških lig včeraj ob 11. v Narodnem gledališču v Beogradu svečano akademijo, na kateri je sodeloval celotni orkester kraljeve garde. Akademiji so prisostvovali prvi dostojanstveniki in številna najodličnejša publika. Nj. Veličanstvo kralja Petra II. je zastopal prvi adjutant general Vojin Čolak-Antić. Navzoči so bili francoski in vsi poslaniki Male antante in Balkanske zveze, minister vojske in mornarice general Marić, predsednik senata dr. Tomašić, rektor univerze dr. Ćorović, predsednik akademije znanosti dr. Belić, komandant kraljeve garde general Ratko Raketić i. t. d.

Govorila sta predsednik Saveza dr. Kosta Kumanudi in češkoslov. poslanik dr. Vaclav Girsa, o življenju in delovanju dr. Masaryka in dr. Beneša pa je predaval vseučiliški profesor dr. Viktor Novak. Akademijo je zaključil orkester kraljeve garde. Prireditev so brzojavno pozdravili predsednik češkoslov. vlade dr. Hodža, predsednik senata dr. Soukup, predsednik poslanske zbornice Malypeter in primator Prage dr. Baxa.

Predsedstvo Suzora brez Slovencev

Zagreb, 16. marca. o. Novo imenovano ravnateljstvo Suzorja je danes izvolilo predsednika, podpredsednike in ostale funkcionarje. Za volitve je vladalo veliko zanimanje, ker je bil tokrat na vrsti zastopnik delodajalcev kot kandidat za predsednika. Dosedaj je bil predsednik delavski delegat Haramina. Delodajalci glede svojih kandidatov niso bili edini. Zato je prišlo do cepitve glasov, kar je povrh imelo še za posledico, da so ostali Slovenci, ki največ doprinašajo k socialnemu zavarovaju in so na tej ustanovi najbolj zainteresirani, brez zastopstva v predsedstvu. Za predsednika sta kandidirala inž. Amadeo Carnelutti in generalni tajnik Zveze industrijcev v Zagrebu Marko Bauer. Pri volitvah je dobil Bauer 15, Carnelutti pa 7 glasov, dve glasovnici sta bili prazni.

Za prvega podpredsednika je bil izvoljen tajnik Delavske zbornice v Zagrebu Pfeifer. Opozicija z volitvami ni zadovoljna. Bauerju očita, da prav za prav ni zastopnik delodajalcev, ker je sam nameščenec, Pfeiferju pa očita, da tudi ni pravi delavec, marveč dobro plačan uradnik delavske ustanove. Slovenska zastopnika Avsenek in Rojina sta glasovala za Carneluttija. Za drugega podpredsednika je bil izvoljen Mijo Mirović, ravnatelj električne centrale v Nišu.

Konstituiranje zagrebške zbornice

Zagreb, 16 marca. o. Novo izvoljeni zborični svet zagrebške trgovinske in industrijske zbornice je imel danes prvo sejo, na kateri je izvolil predsednika in podpredsednike. Od 70 zborničnih svetnikov jih je bilo navzočih 68. Trgovski odsek je kandidiral za predsednika dr. Stjepana Krasnika, carinskega posrednika v Zagrebu, industrijski pa Milana Prpića. Ker sta se tudi bančni in ugostiteljski odsek izjavila za Krasnika, je Milan Prpić svojo kandidaturo tik pred glasovanjem umaknil. Pri glasovanju so dobili dr. Krasnik 48, Milan Prpić pa 9 glasov; 9 glasovnic je bilo praznih, 2 pa neveljavni.

Novi predsednik dr. Krasnik je takoj prevzel predsedniške funkcije. Za podpredsednike so bili izvoljeni dr. Vladimir Spevec za industrijski, Dragan Trnski za bančni in Todor Kaufman za ugostiteljski odsek.

Služben obisk francoskega poslanika v Zagrebu

Zagreb, 16. marca. o. V četrtek pride francoski poslanik grof Dampierre v Zagreb na svoj prvi službeni obisk. Posetil bo vse vrhovne predstavnike oblasti. Francoski konzul bo priredil poslaniku na čast svečan obed, popoldne pa sprejem. Tudi bo zvečer priredil recepcijo v banskih dvorih. Poslanik Dampierre bo naslednjega dne prisostvoval otvoritvi novih prostorov društva prijateljev Francije in Francoskega instituta v Preradovićevi ulici.

Volitve v rajhstag in poljska manjšina

Varšava, 16. marca. AA. »Gazeta Polska« javlja, da je vodstvo poljske zveze v Nemčiji poslalo nemškemu notranjemu ministru prošnjo, naj pojasni, kakšne pogoje naj izpolni, da bo kandidat poljske manjšine mogel kandidirati pri volitvah v nemški državni zbor dne 29. t.m.

Zveza Poljakov je prejela odgovor državnega podtajnika Fundtnerja, ki pravi, da ne more biti govora o drugih kandidatih poleg kandidatov uradne narodno socialistične liste. Zaradi tega je zveza Poljakov v Nemčiji sklenila, da pri teh volitvah ne bo sodelovala in priporoča zato svojim članom, naj se ne udeleže volitev.

Ruska vojna moč na Daljnem vzhodu

Tokio, 16. marca. o. Neki član japonskega generalnega štaba je zbral podatke o ruskih vojaških silah na Daljnem vzhodu, po katerih šteje ruska vojska na Daljnem vzhodu sedaj 200.000 mož, 800 letal, med njimi mnogo napadalnih, 400 lahkih in težkih tankov. V Evropi imajo Rusi v rezervi še 3.000 letal. V Vladivostoku in v drugih lukah na Daljnem vzhodu je zbranih okrog 50 najmodernejših podmornic. Vladivostok sam so z vso naglico moderno utrdili in se sedaj izpreminja v vojno luko. Največ so Rusi dosegli z zgraditvijo drugega tira na sibirski železniški progi. Sedaj bodo lahko prevažali po tej progi do šestkrat več ljudi in materijala kakor v času rusko-japonske vojne.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Beležke

Razpuščena občina

Ban g. dr. Natlačen je na osnovi § 129 zakona o občinah razrešil deset občinskih odbornikov občine Zminec v škofjeloškem okraju. Odborniki so razrešeni deloma po prvem odstavku tega paragrafa z utemeljitvijo, da so ob enem občinski dobavitelji, deloma pa po drugem odstavku z utemeljitvijo, da »svojih poslov niso vršili v redu«. Ker je na ta način odpadla več ko tretjina občinskih odbornikov, je postal odbor za delo nesposoben in so zato razrešeni tudi ostali njegovi člani.

O programu združene opozicije

V Kruševcu je bila v nedeljo konferenca mladinske organizacije združene opozicije. Glavni govornik je bil bivši predsednik narodne skupščine dr. Ivan Ribar. Rekel je med drugim, da združena opozicija zato svojih poslancev ni poslala v parlament, da protestira proti terorju in volilnemu falsifikatu ki obeležujeta petomajske volitve Jevtičevega režima. Sedaj zahteva združena opozicija nove politične zakone in razpis svobodnih volitev. Kar se tiče programa združene opozicije, ta res ni formuliran in napisan, toda ljudstvo ima v združeno opozicijo popolno zaupanje in je prepričano, da samo ona lahko ustvari pogoje za novo, boljše življenje v socialnem, političnem in gospodarskem pogledu.

Sestanki JRZ

V nedeljo je priredila JRZ več shodov, pri katerih je večinoma šlo za ustanovitev sreskih strankinih organizacij. Minister Djuro Janković je govoril na konferencah v Beogradu, minister Dragiša Cvetković na sreski konferenci v Arandjelovcu, minister dr. Behmen pa v Visokem v Bosni, kjer je bil tudi izvoljen za predsednika sreske organizacije JRZ. Ko so govorili o streljih v Narodni skupščini, so gg. ministri izjavili, da streli niso bili namenjeni samo predsedniku vlade, marveč v prvi vrsti njegovi politiki, politiki svobode in demokracije. V Visokem je poslanec JRZ Ljubomir Pantić slikal kot veliko zaslugo nove stranke, da je ne le proglasila marveč tudi izvedla iskreno slogo in popolno strpnost med brati raznih ver, kar je že od nekdaj trajen ideal Bosancev.

Proti režimu šepetanja

Beograjska »Otadžbina«, glavno glasilo Dimitrija Ljotića in njegovega Zbora, piše:

»G. dr. Vojislav Janjić je na zboru JRZ v Beogradu dne 5. t. m. rekel: »Ako ima kdo kaj proti nam, naj odkrito in javno govori. Pred nekaj dnevi sem v narodni skupščini opozoril — in to ponavljam tudi sedaj tu — na grdi način borbe proti naši stranki. To je takozvani režim šepetanja.

»Tudi mi smo«, pravi »Otadžbina«, za odkrit in javen govor. To je najboljše zdravilo proti šepetanju in potvarjanju. Samo bi se moralo to povedati ne samo v narodni skupščini in na shodu JRZ, marveč tudi državnemu tožiteljstvu, ki bedi nad časopisi. A bilo bi potrebno in koristno, da bi se moglo javno, odkrito in z vso odgovornostjo govoriti ne na grd, marveč na dostojen in prav nič pretiran način tudi o njihovi stranki in o njihovemu delovanju.«

Sokolski Tabor in mestna občina

Pojasnila Sokola I na Taboru v Ljubljani k članku »Kako so gospodarili v Ljubljani«, priobčenem v »Slovencu« dne 6. marca.

Za gradnjo sokolskega doma na Taboru je delovalo posebno »Društvo za zgradbo«. Prvotni gradbeni program je vseboval ureditev takšnega nejavnega kopališča, ki bi zadostovalo potrebam društvenih telovadečih pripadnikov. Pred odločitvijo o tem vprašanju pa je društvo prejelo dopis mestnega magistrata z dne 26. junija 1926 s prošnjo, da »poda pismeno izjavo, pod kakšnimi pogoji bi bilo pripravljeno prirediti projektirano kopališče v prizemskih prostorih svojega doma na Taboru tako, da bi bilo dostopno tudi širši javnosti«. Društvo se je temu vabilu odzvalo z izjavo z dne 12. julija 1926. S tem pričeta pogajanja so bila končana s pogodbo, ki jo je takratni vladni komisar odobril z odlokom z dne 16. januarja 1928. S to pogodbo se društvu niso priznale vse upravičene zahteve, dasi je na iniciativo mestne občine gradilo moderno, vsem zdravstvenim zahtevam ustrezajoče javno kopališče ter je s tem znatno prekoračilo svoj prvotni investicijski in gradbeni program.

S to žrtvijo je društvo mnogo pripomoglo k zdravstvenemu napredku vzhodne Ljubljane in okolice. Po razidu »Društva za gradnjo« je prešel sokolski dom na Taboru v last Sokola I, ki je tudi s svoje strani mnogo pripomogel k zdravstvenemu napredku vzhodne Ljubljane in okolice, kjer zlasti prebivajo neimoviti sloji, ki so navezani na uporabo javnih kopališč. Javno kopališče na Taboru je od zgraditve doma odprto brez presledka leto in dan. Sokol I z velikimi napori prenaša ogromna bremena, ki so mu ostala po gradnji doma. Ogromen del teh bremen je bil društvu povzročen ravno z razširjenjem kopališčnega programa. Vendar se je društvo vedno zavedalo zdravstvenih nalog, ki jih izpolnjuje tudi svojim javnim kopališčem. Vso dobo od otvoritve l. 1927 dalje se je v tem kopališču *brezplačno kopalo vsak teden povprečno 600 društvene mladine*, večinoma šolarjev in dijakov. Pri kopanju se ne more nihče prehladiti, ker je kopališče zaprto in vedno primerno ogreto.

Iz teh ugotovitev in dejstev izhaja, da je prispevek mestne občine v polni meri odtehtan s povzdigo zdravstvenega napredka in da je naše društvo, odnosno njegov lastninski prednik z izgraditvijo javnega kopališča na Taboru doprinesel temu napredku žrtev, ki ne zasluži nobene graje. — Uprava Sokola I.

Iz finančne službe

Beograd, 16. marca. AA. Za višjega finančnega tajnika pete skupine pri finančni direkciji v Ljubljani je imenovan dr. Ibrahim Hadžioman

Zbliževanje Male antante in držav rimskega bloka

Dr. Hodža o dosedanjem delu za gospodarsko organizacijo Srednje Evrope

Praga, 16. marca. g. Češkoslovaški ministrski predsednik dr. Hodža je praškemu **dopisniku agencije Havas izjavil med drugim:**

Delo za gospodarsko organizacijo srednje Evrope je prešlo dve etapi. Prva etapa je označena s sejami odborov strokovnjakov Male antante, ki so se po zasedanju gospodarskega sveta sestali v Pragi, da proučijo tehnične pogoje za splošen gospodarski sporazum. Jaz sem že na koncu seje gospodarskega sveta izjavil, da ima Mala antanta vso dobro voljo za sodelovanje z državami rimskega pakta. V Rimu objavljeni komunike je na to ugotovil, da so Italija, Avstrija in Madžarska pripravljene sodelovati z Malo antanto. Tako se je ustvarila atmosfera, ki zbuja upanje v zadovoljiv razvoj gospodarskega sodelovanja.

Druga etapa se tiče Avstrije. Menim, da je najvažnejši rezultat mojih razgovorov z avstrijskimi državniki dejstvo, da ima avstrijska vlada željo pridružiti se pripravljalnim delom. Kljub znanemu stališču nekaterih budimpeštanskih krogov poudarjam, kar sem dejal že pred nekaj tedni, da sem prepričan, da bo prišel čas, ko bodo tudi vodilni krogi Madžarske razumeli gospodarski sporazum podonavskih držav tako, kakor je treba.

Odgoditev konference rimskega bloka

Rim, 16. marca. AA. Konferenca državnih podpisnic rimskega protokola, ki bi imela biti v Rimu od 18. do 20. marca, je odgodena za tri dni. Avstrijska in madžarska delegacija prispeta v Rim 20. marca zvečer.

Dunaj, 16. marca. o. Včeraj dopoldne sta se vrnila na Dunaj s svojega obiska v Budimpešti zvezni kancelar dr. Schuschnigg in zunanji minister Berger—Waldenegg.

Po poročilih budimpeštanskih listov sta Gömbös in Kanya za dva dni odgodila svoj odhod v Rim. Baje je prišlo do te odgoditve po sinočnjem sestanku Gömbösa z italijanskim poslanikom. Spočetka je učinkovala ta vest med novinarji kot senzacija. Govorili so, da se Gömbös noče pogajati z Mussolinijem obenem z dr. Schuschniggom in Bergerjem—Waldeneggom, ki bosta že jutri odpotovala v Rim, po drugih verzijah pa je Mussolini prezaposlen z lokarnskim sporom, zaradi česar naj bi se pogajanja v Rimu pričela šele v petek, ko bo zaključeno zasedanje sveta Društva narodov.

Pred odločilno bitko

Neguš zbira zadnje rezerve za odpor proti prodirajoči italijanski armadi

Asmara, 16. marca. d. Vsi znaki kažejo, da se italijansko abesinska vojna razvija v odločilno fazo. Vrše se obširne priprave za veliko bitko na eritrejski fronti. Po soglasnih poročilih iz raznih odsekov fronte se more sklepati, da zbira neguš zadnje rezerve, naj bi se uprle sovražniku v odločilni bitki. Tako je pri Desiju zbral približno 40.000 mož.

V bližini jezera Ašangija so izvedli italijanski letalci velik napad na tamkaj zbrane abesinske čete, ki so se skrivale v gozdovih. Letalci so najprej metali na gozdove zažigalne bombe in ko so bili Abesinci prisiljeni pobegniti iz gorečega gozda na prosto polje, so jih pričeli močno obstreljevati iz strojnic. Abesinci so imeli pri tem znatne izgube.

Sestreljeno letalo

Addis Abeba 16. marca. d. Italijansko letalo za bombardiranje ki je hotelo včeraj zjutraj bombardirati abesinski glavni stan na severni strani, je bilo sestreljeno. To je že 20. italijansko letalo, ki so ga Abesinci sestrelili

Bombardiranje Kvorama

Adis Abeba, 16. marca. AA. Dopoldne je sedem italijanskih letal obstrelievalo Kvoram

Italijansko vojno poročilo

Rim, 16. marca. AA. Propagandno ministrstvo je objavilo naslednji komunike št. 156:

Na eritrejskem in somalskem bojišču se ni pripetilo nič posebnega. Neko bombardersko letalo je po povratku s poleta padlo na zemljo med našimi črtami. Vsa posadka, pet mož, se je ubila.

Moč abesinske vojske

Asmara, 16. marca. o. Po italijanskih cenitvah so se abesinske vojaške sile v zadnjem času precej zmanjšale. Na severni fronti je sedaj 35.000 Amharcev pod poveljstvom dedžasa Aleja, nad 40.000 mož redne cesarjeve vojske ter ostanki vojsk rasov Sejuma, Kase in Imruja, ki se sedaj skušajo znova organizirati. Na južni fronti je 35.000 vojakov pod poveljstvom rasa Nasibu, nad 15.000 pod poveljstvom dedžasa Amabije Selasija in v balski deželi okrog 20.000 pod vodstvom dedžasa Merita ter 10.000 mož, kolikor jih je ostalo od nekdanje vojske rasa Deste. Poleg tega je še mnogo četniških oddelkov.

Misija poslanika Afevorka v Ženevi

Adis Abeba, 16. marca. w. Bivši abesinski poslanik v Rimu, Afevork, je odpotoval v Ženevo. Uradni krogi priznajo, da je bil poslan v Evropo, nočejo pa navesti namena njegovega potovanja. Smatra se za verjetno, da je dobil nalog, naj v Ženevi protestira proti zavlačevanju petrolejskega embarga

Rickett v Asmari

Kairo, 16. marca. d. Znani londonski finančnik Rickett je včeraj odpotoval iz Kartuma z italijanskim letalom v Asmaro.

O ljubljanski mestni pristavi

Prejeli smo:

Na članek, objavljen pod gornjim naslovom v Vašem c. dnevniku z dne 10. marca t. l., Vas prosimo, da natisnete tale popravek:

Podatki in trditve, katere je združenje prevoznikov v Ljubljani objavilo v tem članku, niso povsem točni, najmanj pa trditev, da se na papirju lahko doseže prebitek, kakršen se hoče.

Združenju prevoznikov v Ljubljani morda še niso znana tale dejstva:

1.) Da se vodi v mestnem knjigovodstvu točna bilanca o poslovanju mestne pristave in da je bila že svoječasno zaradi sličnih, neosnovanih in neresničnih očitkov izvršena revizija, ki je ugotovila popolnoma pravilno in resnično vodstvo knjig v mestni pristavi.

2.) Da je v bilanci za leto 1934. razviden odpis inventarja mest. pristave v znesku 495.000 Din.

3.) Da se pri osebnem avtomobilu čakanje ne zaračunava posebej.

4.) Da mestna pristava zaračunava gnoj za travnike prav tako po 150 Din za 1 voz sebi, kakor privatnikom.

5.) Da plačuje pristava zdaj mestnemu zakladu letno najemnino za travnike 20.562 Din. Od leta 1922. dalje je v to svrho plačala mestnemu zakladu 467.698 Din. Pred letom 1922. pa je mestna pristava imela več travnikov v najemu od privatnikov, katerim je tudi plačevala določeno najemnino.

6.) Da si mestna pristava iz svojih proračunskih postavk nabavlja vsa prevozna sredstva za navadne dnevne vožnje, kakršne opravljajo, oziroma bi jih opravljali privatni vozniki.

7.) Da so privatni vozniki svoječasno odklonili težke vožnje, kakor n. pr. vožnjo hišnih smeti s težkim smetarskim vozom, ki ga je mestna občina svoječasno nabavila pri tvrdki »Kuster«, in pa vožnje s pometalnimi stroji. Cena za nočno pometanje cest torej gotovo ni previsoka.

8.) Da je mestna pristava obdržala vožnjo premoga za šole in mestne urade le zato, ker je bila cenejša od privatnega ponudnika.

9.) Da računa privatni voznik s kolodvora v elektrarno 145 Din od vagona, čeprav je s kolodvora v elektrarno najmanj dvakrat bliže, kakor pa s kolodvora v razne mestne šole in urade.

10.) Da je bilo na seji upravnega odbora mestnih voženj dne 21. decembra 1933. sklenjeno, da se ponudbe privatnih voznikov, glaseče se na 120 Din za enodnevno vožnjo, znižajo na 110 Din, kakor ima to v proračunu mestna pristava.

11.) Da so pri letošnjem pozivu glede komisijskih voženj nudili privatni izvoščki ceno 20 Din od ure za vožnjo komisije z enim konjem in dvosedežno kočijo, kar bi odgovarjalo 40 Din za 1 par konj in 4sedežni landaver. Tudi na stavljene jim pogoje, pod katerimi opravlja danes te vožnje mestna pristava, niso mogli pristati.

12.) Da je prevozni inventar mestne pristave pač veliko boljše kakovosti, kakor pa inventar privatnih voznikov. Na razpolago ima vsakovrstne vozove in zraven spadajočo različno opremo, kakršne večina privatnih voznikov nima. Zaradi tega bi bila mestna pristava tudi upravičena do boljšega plačila za vožnje.

13.) Da mestna pristava vzdržuje z zaslužkom od voženj mestni prevozni inventar, ki reprezentira precejšno vrednost. Privatniki pa vzdržujejo svoj lasten inventar, od katerega ne more imeti mestna občina nobene koristi.

14.) Da daje mestna pristava svojim uslužbencem povsem drugačne socialne dajatve, kakor pa privatni vozniki kar je v splošnem vsekakor vredno upoštevanja.

15.) Da so bile v teku let razpisane mestne tovorne vožnje, kjer so imeli privatni vozniki dovolj priložnosti, staviti za vožnje polovično ceno in s tem prihraniti mestni občini znatne zneske.

Obstoj mestne pristave je torej upravičen, potreben in za mestno občino koristen.

V Ljubljani, dne 14. marca. 1936.

Mestno poglavarstvo v Ljubljani.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Precej vedro, pozneje nekoliko oblačno, temperatura zmerna.

Dunajska vremenska napoved za torek: Malo izpremembe ponekod bo nekoliko snežilo, le malo topleje.

S mučmi v daljavo nad 100 m

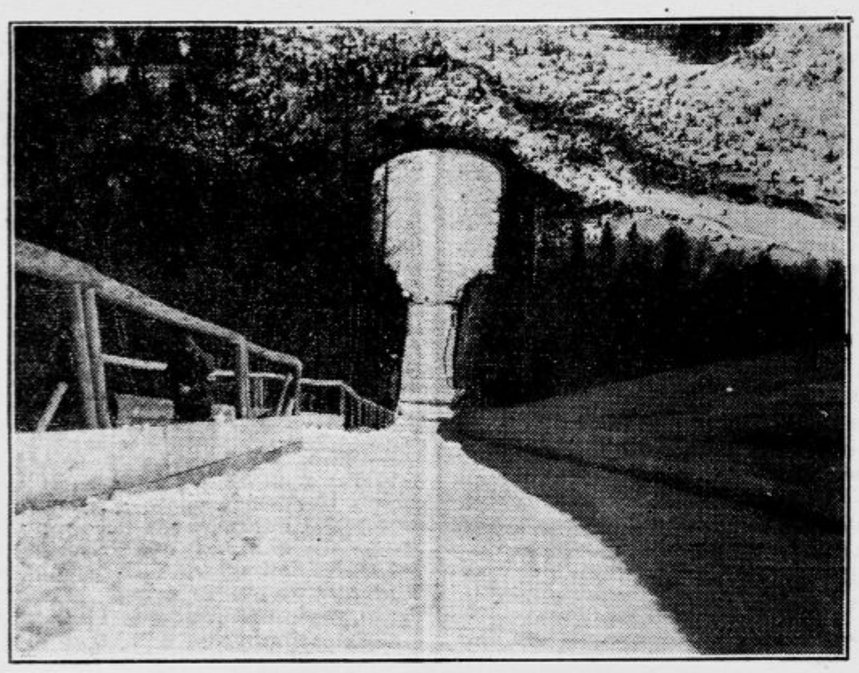

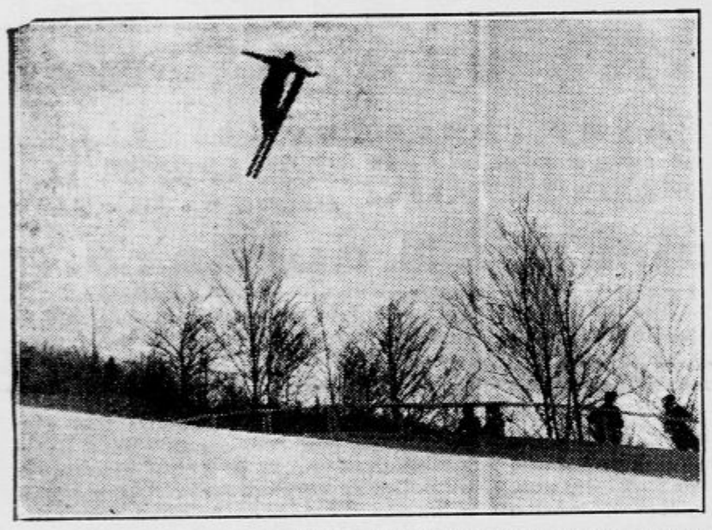

Nasmešek zmagovalca. Josef Bradl takoj po svojem velikem uspehu. Kdo bi znal popisati občutke sportnika, ki pravkar doseže 101 m dolgi skok, najdaljši skok, kar jih je kdajkoli dosegel kak smučar!

Zbirka pokalov, ki so bili poklonjeni zmagovalcem in zmagovitim ekipam. Kraljevega pokala ni na sliki, ker ostane do prihodnjega tekmovanja v lasti Udruženja smučarjev »Planice«.

Spodaj: Pogled navzdol po ogromni skakalnici z njenega najvišjega mesta. Vse razsežnosti naprave si moremo predstavljati po sliki, kjer je iztek videti v perspektivi že tako majhen, da je desettisočglava množica okrog njega videti le še kakor črna lisa.

Krasen skok Frana Priboška. Na sliki je dobro videti njegov krasni stil, ko je skočil 77 m daleč.

Univ. prof. dr. Roš je predaval v Ljubljani

Slovenski znanstvenik svetovnega slovesa o novih predpisih za gradbe v železobetonu

Ljubljana, 16 marca.

Naša univerza je imela redek obisk in predavanje slovečega znanstvenika, našega odličnega ožjega rojaka univ. prof. dr. inž. Mirka Roša, profesorja univerze v Curihu in ravnatelja državnega švicarskega zavoda za preiskavo materijala. Tema njegovega predavanja »O materijalnotehnični podlagi novih švicarskih predpisov za železobeton«, ki jih je konec preteklega leta prevzela tudi naša država, je privabila lepo število uglednih predstavnikov iz naše tehnične javnosti, ki so sledili vsem izvajanjem z največjim zanimanjem in vsem spoštovanjem do uglednega rojaka. Predavalnica je bila dobro zasedena, vendar bi g. predavatelj, ki upravičeno uživa svetovni sloves strokovnjaka in si le težko utrga dragoceno uro prostega časa, zaslužil, da bi se ob njegovem bodočem posetu tudi širša javnost številneje odzvala.

Ko je konec lanskega leta prvič predaval pri nas, smo si le želeli, da bi nas kaj kmalu ponovno obiskal. Tokrat je izkoristil priliko, ker je bil pozvan v ocenjevalno komisijo za izbiro projektov za novi železniški most preko Save pri Zagrebu in se je sedaj na povratku ustavil tudi pri nas. O gornji temi je predaval že v Zagrebu, zdaj pa je v ta namen povabljen še v Budimpešto in na Dunaj.

O njegovi odlični znanstveni karieri smo nedavno že poročali, saj je v Curihu kot redni profesor tehnične visoke šole in direktor državnega preiskovalnega zavoda naslednik slovitih znanstvenikov prof. inž. Tetmajerja in prof. dr. Schüleja, ki sta svetovno znana. Zato smo še prav posebej lahko ponosni na to, da je sin slovenske matere tudi sedaj še vedno toliko navezan na domovino da pri vsem svojem ogromnem delu še najde časa za nas.

O omenjenih novih predpisih se je pred kratkim, ko so bili prevzeti tudi za našo državo, obširneje pisalo, čula so se razna stvarna, a tudi manj tehtna mnenja za in proti. G. predavatelj se ni dotaknil niti polemične strani teh mnenj, niti se ni o dosedaj veljavnih nemških predpisih izjavil v obliki odklonilne kritike, pač pa je vse posebnosti novih predpisov prikazal docela znanstveno-stvarno, zato tudi objektivno, saj je sam največ delal pri njih. Pri predavanju ga je uvedel prof. dr. inž. Alois Kral kot predstojnik našega zavoda za preiskavo materijala in v imenu inženjerskih institucij. G. prof. Roš pa je nato v nad dve uri trajajočih izvajanjih zgoščeno in pregledno prikazal sliko svojih znanstvenih izslednikov, ki so v obliki novih predpisov za železobetonske konstrukcije dani sedaj najširši tehnični javnosti v praktično vporabo. S številnimi zelo zanimivimi diagrami in slikami je utemeljil tehtnost svojih dognanj, ki so povzročila pravi preokret v tehnični tovrstni teoriji, še večjega pomena pa so za prakso samo. O že znanih novih smereh, ki jih uvajajo švicarski predpisi, je naša javnost iz predavanj naših profesorjev in iz že izišle brošure več ali manj informirana. G. prof. Roš je v svojem predavanju stvarno res znanstveno prikazal glavne prednosti novih predpisov, glede maksimalnih dopustnih napetosti glede na sigurnost konstrukcije, dalje glede vrednosti kockinih trdnosti, ki se sedaj zahtevajo višje, toda ob upoštevanju srednje mere, ki je logično in tehnološko pravilnejša od sedaj veljavnih minimalnih. O številu n, to je o razmerju elastičnih modulov železa in betona, je g. predavatelj še posebej poudaril, koliko preizkusov so žrtvovali za popolnost novih predpisov in je enako kakor vsa ostala izvajanja tudi za n=10 znanstveno utemeljil, da je to razmerje bolj utserzajoče kakor višja števila, ker se praktično in računsko ne da dovolj točno zagrabiti plastičnega stadija tik pred porušitvijo, ko je pogoj materijalnega kontinua že prekoračen in prav zato razmerje n=10 veliko bolj odgovarja resničnim dejstvom in stanju, ko materijal še ni prekoračil plastičnega območja.

Ob zaključku svojih izvajanj je prikazal še celo vrsto odličnih posnetkov, še bolj odličnih drzno in mogočno izvedenih mostov v Švici, ki so služili kot objekti številnim obtežilnim preiskavam. Drugi dan po predavanju si je g. profesor ogledal v spremstvu prof. dr. Krála novejše posebnosti Ljubljane, med drugim trgovsko zbornico, in se posebej zanimal za načrte profesorja Plečnika. Prof. Roš je znan strokovnjak tudi v zgodovinskih in arheoloških vprašanjih in si je v našem muzeju z največjim zanimanjem ogledal nekatere redke najdbe. Uglednemu rojaku je naša javnost, posebej še tehnični naraščaj, gotovo hvaležna za pozornost in naklonjenost in iskreno želimo, da bi prišel še večkrat k nam. Obljubil je, da bo g. prof. Králu poslal nekaj izvodov svojih najnovejših publikacij, ki so v svetovnih tehničnih krogih vzbudile upravičeno pozornost in jih je v francoščini in nemščini izšlo le gotovo število. V soboto opoldne je g. prof. dr. Roš odpotoval v Budimpešto.

Francoski poslanik obišče jutri Ljubljano

Ljubljana, 16. marca.

Francoski poslanik na našem dvoru g. minister grof Robert du Dampierre bo v sredo 18. t. m. prvič oficielno posetil Ljubljano. Odlični gost se bo pripeljal z brzovlakom ob 9.37 in bo takoj po sprejemu na kolodvoru posetil dostojanstvenike: gg. bana, divizionarja, župana, predsednika apelacijskega sodišča, zbornico za TOI, itd. Ob 13. bo položil venec ob spomenik Ilirije. Na banski upravi bo prirejeno kosilo. Popoldne bo g. poslanik posetil francoski otroški vrtec frančiškanskih sester na Mirju, potem pa francoski institut, kjer bo njemu na čast prirejena čajanka. Zvečer bo prirejena večerja na francoskem konzulatu, nakar bo g. poslanik najbrž obiskal tudi opero. V četrtek zjutraj se g. poslanik odpelje v Zagreb, ki ga bo takisto prvič oficijelno obiskal. Ljubljana bo gotovo izkoristila priliko, da izrazi predstavniku velike republike svoje iskrene simpatije.

KINO UNION, tel. 22-21

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri

sijajna in izredno zabavna burka

NA KONČNI POSTAJI

Paul Hörbiger, Marija Andergast in popularni komik Hans Moser

Zadnja prilika, da se zabavate pri tej odlični veseloigri!

Mortuos plango . . .

Smrt vzornega gospodarja Josipa Deisingerja

Škofja Loka, 16. marca.

V nedeljo popoldne je umrl v Leonišču ugledni škofjeloški trgovec in posestnik g. Josip *Deisinger*, star 57 let. Pokojnik je bil iz stare zavedne loške družine. Šolal se je na ljubljanski realki in v Mahrovi šoli, po prakticiranju pri Valandu v Celju pa se je doma posvetil napredku svoje trgovine, ki jo je dvignil do današnjega slovesa. Pri Šorževih je bila dolgo vrsto let tudi gostilna, znana daleč po Gorenjskem, saj so se tja stekale niti narodnega in naprednega življenja. Deisinger pa je užival ugled kremenitega in značajnega dobrega gospodarstvenika in požrtvovalnega narodnjaka. Dolga leta je bil občinski svetovalec, nekaj časa podžupan in do nedavnega odbornik. Pri okrajni hranilnici in posojilnici je bil že od 1911 dalje član načelstva, pri Vodovodnem društvu pa v nadzorstvu. Pri Narodni čitalnici, Sokolu, odboru za gradbo Narodnega doma —, vse njegovo nacionalno delovanje je bilo kronano z otvoritvijo krasnega loškega Sokolskega doma dne 6. julija 1922. Stanovski tovariši kakor sodelavci in prijatelji iskreno obžalujejo, da je navidezno tako krepkega moža tako rano ugonobila zavratna bolezen. Zapušča gospo Pavlo in sina Zorana. V četrtek, na svoj god, bo legel v domačo zemljo. Naj mu bo lahka! Svojcem naše iskreno sožalje!

Gospa Albina Kogojeva †

Jesenice, 16. marca.

Po dolgotrajni bolezni je v soboto popoldne preminila v 66. letu starosti ga. Albina **Kogojeva**, soproga okrožnega in občinskega zdravnika g. dr. Kogoja na Jesenicah. Rajnka, ki je bila po rodu Dunajčanka in se je leta 1894. poročila na Dunaju z g. dr. Kogojem, je bila tiha in blaga žena. Dolga leta je bila predsednica Vincencijeve konference na Jesenicah in članica jeseniškega Sokola, katerega prireditve je v družbi s soprogom pogosto obiskovala. Za zasluge na dobrodelnem področju je bila že pred leti odlikovana z redom sv. Save V. stopnje.

S svojim soprogom je živela v izredno srečnem zakonu. Bila je velika ljubiteljica prirode. Njen vrt, poln cvetlic, je bil v največje veselje in uteho tudi v času njene dolgotrajne bolezni.

Za pokojnico žalujejo neutolažljivi soprog dr. Frančišek, sin vseučiliški profesor v Zagrebu dr. Frančišek, snaha, ki je tudi zdravnica, in vnuki, ki so z njo izgubili nadvse dobro staro mamico. Bodi blagi gospe ohranjen prisrčen spomin, hudo prizadeti družini pa naše iskreno sožalje!

Pogreb, kakor ga Novo mesto že dolgo ni videlo

Novo mesto, 15. marca

V soboto popoldne je številno občinstvo spremilo Franca Reitza do groba. Na Trgu kralja Petra II. so se zbrale gasilske čete iz vse novomeške župe s tremi prapori, Sokoli z dvema praporoma, lovci iz vse okolice, pomočniki in obrtniki s praporom, strelska družina. Številna duhovščina z redovniki je opravila obrede, vodil jo je prošt Čerin. Pevci so krasno zapeli žalostinko in ob tožni pesmi zvonov se je razvil sprevod, kakršnega že dolgo ni bilo v Novem mestu. Po žalnih obredih v kapelici na starem pokopališču se je sprevod pomaknil na novo pokopališče. Nosili so nešteto vencev in šopek gorjanskih zvončkov. Na čelu so stopali trije gasilski veterani, srednji je nosil velik križ, ostala dva pa šopke rdečih nageljev. Zastopana so bila tudi številna oblastva, prišli so vsi predstavniki in odlični možje Novega mesta, žalne koračnice je igralo godbeno društvo. Na pokopališču se je od Franceta ganljivo poslovil načelnik gasilske čete Ferdo Nikolič, lovci so oddali častne salve in lovski rog je zatrobil poslednji pozdrav in orosile so se oči vseh.

Železničarski dom v Beogradu

O dograditvi lepega doma Udruženja jugoslovenskih nacionalnih železničarjev in brodarjev v Beogradu je »Jutro« že poročalo. Dom je bil v nedeljo dopoldne slovesno otvorjen v prisotnosti zastopnika Nj. Vel. kralja, odposlancev prometnega ministrstva ter delegatov združenja iz vseh pokrajin. Tudi iz Poljske in Češkoslovaške so prišli k lepi slavnosti predstavniki železničarskih organizacij. Železničarski dom spada med najmodernejše beograjske stavbe. Zgrajen je v Sarajevski ulici št. 26 blizu prometnega ministrstva in glavne železniške postaje ter predstavlja vrednost nad 5 milijonov dinarjev. Fond za graditev doma je bil ustanovljen leta 1930 in vsi člani združenja so prispevali vanj mesečno po 2 Din. Združenje je med najmočnejšimi organizacijami v naši državi in šteje nad 35.000 rednih članov. Dom železničarjev in brodarjev je lepa peteronadstropna stavba, ki ima v pritličju lepe restavracijske prostore. Tam je tudi menza za železničarje, ki bodo prenočevali v domu. Za prenočišča so določeni vsi prostori v dveh nadstropjih. V domu so pisarne centralne uprave združenja, beograjske oblastne uprave in pododborov, konzumna in kreditna zadruga, uredništvo strokovnega lista in glasbeno pevsko društvo »Dunav«. Za slovesne prireditve in zborovanja pa je na razpolago velika dvorana.

Kdo bo gradil cesto proti Kranju?

Prva licitacija je bila včeraj dopoldne opravljena

Ljubljana, 16. marca

Zadeva z gradnjo ceste Ljubljana-Kranj, ki je postala z nedavno avtomobilsko nesrečo na Celovški cesti še posebej aktualna, se je danes dopoldne, tako upamo, vnovič premaknila za majhno znamenje naprej. V prostorih terenske sekcije za gradnjo te ceste v Slomškovi ulici se je obravnavala prva licitacija za gradnjo modernega cestišča na odseku Št. Vid - Jeperca, za katero sta po načrtih terenske sekcije določeni varianti v cementnem betonu in asfaltu. Za betonsko cestišče je bil preračunan znesek 6,080.000 Din, za asfaltno pa 6,337.000 Din. Za ta razpis je bilo nekaj več zanimanja kakor za vrsto prejšnjih licitacij, ki niso med stavbnimi podjetji našle nikakega odziva. Ponudbe so stavili Stavbna družba, Slograd in podjetje inž. Josipa Dedka. Najnižja ponudnika sta bila Slograd in inž. Dedek in sicer je prvi predložil načrt za zgradbo asfaltnega, drugi pa betonskega cestišča. Ker je v finančnem pogledu najugodnejša ponudba inž. Dedka, bo delo po vsej priliki zaupano njemu, in če bodo formalnosti v gradbenem ministrstvu v redu rešene, bodo čez dober mesec že lahko zapeli krampi in lopate na cesti onstran St. Vida.

Kakor smo že svoj čas poročali, je dela za ureditev mednarodnega klanca prav tako izlicitiralo podjetje inž. Dedka. Gradbeno ministrstvo je licitacijo že odobrilo, in ko bo banska uprava izročila uradne akte prevzemniku, bo podjetje čez kakšna dva tedna pričelo z delom. Kakor se da sklepati po pripravljenih načrtih, bo na klancu zaposlenih od kraja kakšnih 150 delavcev, kakšnih 50 do 60 pa jih bo zaposlenih stalno vso sezono. Za zaposlitev pri Mednem bodo prišli v poštev predvsem brezposelni iz šentviške in medvoške občine, a poleg težakov bo našlo dela tudi nekaj specialnih delavcev, ki jih ima podjetje stalno v evidenci. Zaradi neprestanega zavlačevanja v Beogradu so se gradbena dela na gorenjski cesti razbila na peščico drobtinic, ki bodo vrgle nekaj skromnega zaslužka torej pretežno napol kmečkim, napol industrijskim brezposelnim in ožjega okoliša, medtem ko brezposelni delavci iz Ljubljane, ki so si toliko obetali od te gradnje, po vsej priliki ne bodo prišli na svoj račun.

Dvomilijonska kazen za tihotapstvo

Huda bitka s tihotapci onkraj Gornje Radgone

Gornja Radgona, 16 marca.

V našem severnem obmejnem kotičku, kjer je nekdaj tihotapstvo zaradi ugodne lege državne meje dokaj lepo cvetelo, že dalje časa ni bilo beležiti posebnih večjih dogodkov. Tu in tam so seveda obmejni organi ujeli posameznika z malenkostno robo in še to le redko, ker so pač premnogi že uvideli, da se ta nečedni posel nikakor ne izplača. Toda ob bedi in brezposelnosti, ki od leta do leta med našim sezonskim delavstvom silno narašča, se ni čuditi, da nekateri za svoj obstanek še vedno tvegajo tihotapljenje. Tako se je nedavno zbrala večja družba, da po daljšem odmoru poskusi srečo s tihotapstvom. Za dan je bil določen petek z datumom 13. t. m. Lahkovernost gori doli — tem tihotapcem pa resnično ni prinesel sreče.

Pod vodstvom Štefana Baša in Janeza Flegarja iz Tišine so se tihotapci podali posamič čez mejo in znašli so se v Radgoni, da nakupijo večjo množino robe, katera jim je bila z avtom zapeljana blizu meje. Ker pa je meja v nočnem času predobro zavarovana in nadzorovana, so poskusili srečo pri belem dnevu. Robo so si bili razdelili iz vreč v nahrbtnike in jo mahnili okrog 18. ure proti Golibi ob izlivu Kučnice v Muro. Ko so prispeli na našo stran, jih je ustavila obmejna straža, ki je bila tokrat pojačana od žandarmerije iz Tišine. Ker so se tihotapci pognali v beg, je začela obmejna straža streljati, čemur so odgovarjali tudi tihotapci s streli iz revolverjev; nastala je strelska bitka, v kateri so podlegli tihotapci. Štefana Baši je strel preluknjal predpasnik med koleni in žvižg številnih krogel okoli ušes ga je primoral, da se je urgel na tla, počakal in se le tako rešil smrti. Z njim je padel v roke obmejnih stražarjev tudi njegov sotrudnik in vodja Janez Flegar. Eden je skočil v Muro, drugi pa so se pognali nazaj preko meje na avstrijsko stran. Med begom so odvrgli težke tovore, katere je zaplenila carinska oblast, in sicer okrog 80 kg saharina, 8.432 komadov kamenčkov za vžigalnike, 72 komadov vžigalnikov in različne drobne robe: cigaretni papir in drugo. Skupne carinske kazni za to robo znašajo okrog dva milijona Din. Ujeta voditelja Baša in Flegar sta bila odvedena v zapore sreskega sodišča v Ljutomeru. O tihotapcu, ki je skočil v Muro, se je razširila vest, da je bil obstreljen in utonil v Muri, vendar se to še ne potrjuje.

Šest žrtev splašenega konja

Maribor, 16. marca

Danes ob 14. je blizu Brestenice neki motociklist srečal voz s konjem, last posestnika Grašiča iz Bohova. Na vozu je bilo šest ljudi. Konj se je motociklista ustrašil, se splašil in zdirjal ter se je voz prevrnil in pokopal vseh šest pod seboj. Pri tem so bili težko in nevarno ranjeni 60-letna posestnica Marija Večerníkova iz Brestenice, ki se ob času našega poročila še ni zavedla, 63-letna Ana Javornikova iz Selnice, ki si je strla desno roko in 65-letna Neža Jankova iz Slemena, ki je dobila hude in nevarne poškodbe po vsem telesu. Vse tri so mariborski reševalci prepeljali v bolnišnico. Motociklist je po nesreči izginil brez sledu in zdaj poizvedujejo za njim.

Hitty MODNI ATELJE LJUBLJANA KONGRESNI TRG 13

po povratku iz študijskega potovanja v inozemstvu zopet redno sprejema
Svoje ELEGANTNE MODELE
bo prikazal na veliki pomladni modni reviji v Kazini.

Domače vesti

• **Uprava Aleksandrovega kolegija v Pragi** je sporočila akademskemu odseku Jugoslovensko-češkoslovaške lige v Ljubljani, da je za prihodnje leto 1936-37. rezerviranih osem mest novodošlim slovenskim visokošolcem, in to po običajni kolegijski ceni (soba za enega 210, za dva 360, hrana dnevno 8 Kč. Tri mesta pa so popolnoma brezplačna. Ker je Aleksandrov kolegij zelo zaseden, morajo prosilci vložiti svoje prijave (tudi oni, ki plačajo) po češkoslovaškem konzulatu v Ljubljani najpozneje do konca t. m. Zaradi številnih prijav v Aleksandrov kolegij opozarjamo tovariše, da ne odlašajo s prijavami.

• **Vsedržavna organizacija rezervnih podčastnikov.** V nedeljo 22. t. m. ob 10. bo v Novem Bečeju konferenca rezervnih podoficirjev. Razpravljala bo o ustanovitvi združenja za vso kraljevino. Konferenci bodo prisostvovali novi rezervni podoficirji iz Novega Sada, Subotice in iz drugih mest. Da bo konferenca čim lepše uspela, so v Novem Bečeju ustanovili pripravljalni odbor in odbor za sprejem gostov.

• **Znanstveno potovanje dunajskih visokošolcev.** V Split je prispela skupina profesorjev in študentov dunajskega vseučilišča, ki se je podala z jahto dunajskega vseučilišča na znanstveno potovanje vzdolž dalmatinske obale v Grčijo. Jahta bo pristala v vseh važnejših pristaniščih ob našem Jadranu. Potovanje bo trajalo tri tedne, potem pa se bo ekskurzija preko Splita vrnila na Dunaj.

• **Promoviran** je bil na graški univerzi za doktorja vsega zdravilstva g. dr. phil. Hubert Pehani. Čestitamo!

• **Soustanovitelj hrvatske kmečke stranke je umrl.** Na svojem posestvu v Hrastovici pri Petrinji je umrl v starosti 74 let zaslužni organizator hrvatskih kmetov Stjepan Šimunović. V njegovi hiši se je 5. februarja 1905. zbralo pod predsedstvom pokojnega Stjepana Radića okrog 70 delegatov iz raznih hrvatskih pokrajin, ki so ustanovili hrvatsko kmečko stranko. Pokojni Šimunović je bil kot soustanovitelj stranke izvoljen v njen glavni odbor, v katerem je deloval dolgo vrsto let. Okrajni organizaciji HSS za petrinjski okraj pa je predsedoval do leta 1928., ko se je zaradi bolezni umaknil iz političnega življenja. Večkrat so mu ponudili mandat narodnega poslanca, a ga ni hotel sprejeti. Posebno zaslužno se je udejstvoval na prosvetnem polju in v raznih gospodarskih organizacijah.

• **Akademik Emil Vilfan je izginil** pri Pasjih pečeh. 28. februarja se je odpravil iz Ljubljane na Veliko planino slušatelj tehnične fakultete Emil Vilfan. Imel je v najemu planinsko kočo, ki jo je redno obiskoval. A od zadnjega obiska za njim ni več sledu. Poslednji ga je za vasjo Prapretnim srečal oskrbnik Andrejko z Velike planine. Reševalna ekspedicija iz Kamnika zadnje dni vztrajno išče pogrešanca. Sodijo, da se je ponesrečil pri Pasjih pečeh, kjer se vidijo sledovi velikega plazu. V globino pa zaenkrat ni dostopa, ker je kraj silno nevaren.

• **Graditev važnega savskega mosta.** Naposled je bilo le rešeno vprašanje ureditve velikega mosta preko Save pri Bosanski Gradiški. Ta prometni objekt je velikega pomena, ker bo omogočal redni promet med Bosansko krajino in Slavonijo. Doslej sta bili obe pokrajini zvezani samo s pontonskim mostom, ki pa je že zelo slab in pri visoki vodi sploh nesposoben za promet. Odobreni so načrti, ki predvidevajo 24 milijonov dinarjev stroškov. Most bo iz betona in železa, dolg 240 m, širok 10 m, gradili pa ga bodo nekaj metrov dalje od sedanjega pontonskega mosta. Z delom bodo v kratkem pričeli.

• **Stavbinsko gibanje v Beogradu** se že zelo živahno razvija. Na vseh stavbah, ki jih niso dovršili v jeseni, se je delo že pričelo, ravno tako pa se je začelo tudi že delo za celo vrsto novih stavb. Pritlične, enonadstropne in dvonadstropne stavbe se zidajo le izven središča mesta, v središču pa same višje stavbe. V delu je že 8 tronadstropnic in 5 četveronadstropnic. Večina novih stavb sredi mesta pa bo imela po 5 nadstropij. Pripravljeno je tudi vse za zidavo dveh novih hotelov na Zelenem vencu in v Nemanjini ulici, tik ob palači lani dovršenega Invalidskega doma. Lastniki novih stavb so večinoma zasebniki. So pa potem še stavbe, ki se zidajo v državni režiji, kakor n. pr. ogromna poštna palača v Aleksandrovi ulici. Na nekdanjem dirkališču pri tehnični fakulteti pa bodo v najkrajšem času začeli graditi pravno fakulteto, otroško kliniko in tehnični laboratorij. Na vrsto pride tudi nova državna tiskarna.

• **Narodni park na Mačkovem kamnu.** Krvavi boji, ki so se leta 1914. vršili na Mačkovem kamnu, ostanejo za vse čase zapisani v zgodovini borb za naše osvobojenje. Kosti hrabrih borcev so shranjene v spominski kapeli vrh tega znamenitega bojišča. Mačkov kamen pa je tedaj pod točo granat popolnoma ogolel in še danes ni tamkaj zelenja. Zato se je pri sreskem načelstvu v Krupnju začelo delovati na to, da bi se Mačkov kamen pogozdil in napravil tam narodni park. To vprašanje je sedaj ugodno rešeno in drevesnica v Gučevu je dala na razpolago za pogozditev potrebne borove in smrekove sadike, rudnik v Krupnju pa bo opravil prevoz sadik. Pri sajenju sadik bo seveda sodelovala tudi šolska mladina, da bo tako tudi ona imela svoj delež pri počastitvi spomina junakov, ki so na Mačkovem kamnu žrtvovali svoje življenje za domovino.

• **Pokvarjena mladina.** Kakor nedavno v Petrovgradu, je zdaj policija v Subotici zalotila tatinsko tolpo mladih fantičev, ki je izvršila celo vrsto predrznih tatvin. Člani tolpe so bili večinoma obrtniški vajenci. Pri zasliševanju so izpovedali, da so se lotili tatinskih podvigov po vzoru kriminalnih zgodb. Policija je fantiče poslala v poboljševalnico.

• **Strel skozi roko.** Iz Hotič pri Litiji nam pišejo: Nedavno noč so se hotiški fantje spravili na vasovanje. Bilo je že po polnoči ko so se vrteli okrog Volčičeve gostilne. Gospodar je slišal ropot in je menil, da se je priklatil k hiši kak tat. Da prežene neznanca, je vzel Volčič revolver, stopil iz spalnice in zavpil nad njim. **Kako je bilo** potem, bodo raztolmačili šele pred sodiščem. Ostali fantje so videli, kako sta se spopadla gospodar in pa posestnikov sin Kos, ki je stal blizu vrat. Posledica rvanja so poškodbe, ki sta jih dobila oba. V temi pa je odjeknil tudi strel in krogla iz brovninga je prestrelila Kosu roko. Mladeniča so morali odvesti v Litijo k zdravniku, ki mu je takoj razkužil in prevezal rano. Volčič trdi, da strel ni bil iz njegovega samokresa in meni, da je streljal kdo drugi, ki je bil tudi udeležen pri vasovanju. Fantje pa trdijo, da so bili prehitro napadeni in da so le toliko posegli v spopad, da so ubranili svojega tovariša.

• **Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.**

• **Eno srce — ena radenska.**

Iz Ljubljane

u— **Drevi točno ob 20.** priredi v veliki dvorani »Zvezde« sreska organizacija zveze vojnih dobrovoljcev v Ljubljani spominsko akademijo kot uvod v svečanosti, ki se bodo vršile letos v spomin na boje in žrtve bojev I. srbske dobrovoljske divizije v Dobrudži. Vstopnine ni nobene. Akademijo poseti tudi predsednik zveze vojnih dobrovoljcev v Beogradu, že vsej javnosti znani slepi podpolkovnik Lujo Lovrič. Opozarjamo občinstvo na to lepo in izbrano prireditev naših vojnih dobrovoljcev, ki so zaslužili, da jim dokažemo z dostojnim obiskom njihove akademije, da smo vredni težkih žrtev, ki so jih oni položili na oltar domovine med svetovno vojno v časih, ki so bili za slovanstvo najbolj odločujoči. Narod, ki ne ceni žrtev svoje svobode, ni vreden svobode.

u— **Predavanje v društvu »Pravnik«.** V sredo 18. t. m. priredi društvo »Pravnik« točno ob 18. v justični palači, dvorana št. 79, predavanje. Predava g. dekan juridične fakultete dr. iur. et h. c. Metod Dolenc: »O pravnem položaju neporočenih življenjskih drugov«. Vabimo vse člane in prijatelje društva, da se tega zanimivega predavanja v čim večjem številu udeleže. Odbor.

u— **Angleška predavateljica mrs. Henry Andrews,** znana tudi pod imenom Miss West, bo predavala jutri, v sredo, 18. t. m. ob 18. uri v beli dvorani hotela »Union« I. nadstropje o »Osebnostih v sodobni angleški literaturi« in ne danes na Univerzi, ker je predavanje na univerzi zaradi tehničnih ovir nemogoče. Vabljeni vsi, ki se zanimajo. Vstop prost.

TOLSČI PODVRŽENIM IN MIŠIČASTIM, PRI KATERIH SE KAŽEJO ZNAKI RAZNIH TEGOB ZARADI NEZADOSTNEGA IZLOČANJA SOKOV, pomaga odlično večtedenska pitna kura z naravno

FRANZ - JOSEFOVO

grenčico. Taki ljudje morejo tudi doma — a pod nadzorstvom svojega zdravnika — delati kuro za hujšanje.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

u— **V društvu »Soči« v Ljubljani** bo predaval v soboto 21. t. m. v salonu »Pri levu« ob pol 21. mestni zdravstveni svetnik g. dr. Mis Franta o snovi z naslovom »Odkrite besede zdravnika mladim ljudem«. To predavanje je važno zlasti za starše, a tudi za mladeniče in mladenke po 18 letu. Pridite! Vstop vsakomur prost! Mladini pod 18. letom vstop ne bo dovoljen!

u— **Iz Ljubljanskega šahovskega kluba.** V splošnem turnirju so bili prvi trije zmagovalci: Muzlovič 5 točk (100 odst.), Kosi 3½ in Ivanuš 2½ t. Pridobili so si pravico za ožji turnir, ki se prične drevi ob 20. v igralnici kavarne »Zvezde«. Do takrat so še možne prijave pri vodji turnirja g. prof. Čopu. Takoj nato bo žrebanje in 1. kolo. Večina upravičencev je že prijavljenih. Vrši se tudi training-turnir, ki se ga udeležujejo razen Milana Vidmarja ml. vsi prvorazredni igralci, ki so v tem času v Ljubljani, med njimi tudi bivši zagrebški prvorazredni šahist ing Z Weiss, kar znači za LSK novo pridobitev. Zadnje, t. j. enajsto kolo bo končano za veliko noč. Zmagovalec bo prejel krasen šah, darilo predsednika prof. dr. M. Kasala.

u— **JNAD Jadran.** V petek bo predavanje univ. prof. g. dr. Spektorskega o postanku in razvoju nacionalnega vprašanja. Debata. Začetek točno ob 20. uri. Udeležba obvezna za vse.

u— **Poročilu o sobotni jubilejni svečanosti šentpetrske podružnice CMD,** ki ga je objavilo ponedeljsko »Jutro«, naj dostavimo še, da sta ji mimo drugih predstavnikov oblastev in nacionalne javnosti prisostvovala tudi oba ljubljanska narodna poslanca dr. Riko Fux in Rajko Turk.

u— **Violinist Karlo Rupel** izvaja svoj violinski koncert v petek 20. t. m. v Filharmonični dvorani. Karlo Rupel je naš najodličnejši violinist, ki poleg svojega profesorskega poklica prireja samostojne violinske koncerte z velikimi umetniškimi uspehi. Spremlja ga pianistka gospodična Zora Zarnikova, ki ima prav tako odlične umetniške sposobnosti. Prodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice.

u— **Oratorijski koncert Glasbene Matice ljubljanske.** V petek 3. aprila bo izvajala Glasbena Matica prvič v Ljubljani veličastni Lisztov oratorij »Kristus«, ki je napisan za soli, zbor, obligatne orgle in orkester. Podrobnosti slede.

u— **Opozarjamo na III. javno produkcijo gojencev drž. konservatorija,** ki bo jutri v sredo ob četrt na 7. v Filharmonični dvorani. Nastopijo gojenci Ravnikove klavirske šole ter izvajajo izključno skladbe ruskih skladateljev. Spored, ki je obenem vstopnica, stane 2 Din in se dobi v knjigarni Glasbene Matice.

u— **O vzgoji špalirnega drevja** bo g. Frido Lenard v sredo ob 19. v predavalnici mineraloškega instituta na univerzi nadaljeval svoje predavanje, ki ga je minulo sredo pričel pred natito polno dvorano v največjo zadovoljnost vseh strokovnjakov in tudi začetnikov. Njegove slike so namreč tako nazorne in njegova beseda tako jasna, da Lenardovo predavanje popolnoma nadomešča praktičen tečaj. Kakor vsa predavanja ljubljanske podružnice SVD, je tudi to brez vstopnine.

u— **XXXII. izrednem občnem zboru JNAD Jadrana je bil izvoljen naslednji odbor:** predsednik: Zupan Vitomil, stud. tehn.; podpredsednik: Mlejnik Vital, stud. tehn.; tajnik I.: Žun Anton, stud. iur.; tajnik II.: Abram Miloš, stud. iur.; tajnik III.: Vedernjak Marija, stud. phil.; blagajnik: Vrančič Radojka, stud. phil.; knjižničar: Kosi Vladimir, stud. iur.; gospodar: Auersperg Emil, stud. iur.; odborniki: Brence Otmar stud. iur.; Ankerst Hubert, stud. tehn.; Samec Igor, stud. iur.; Janša Vido, stud. iur.; revizorji: Hiter Boleslav, stud. iur.; Klemenc Stane, cand. iur.; Sušnik Kornelij, cand. iur.

u— **Društvo Skrb za mladino ima svoj redni občni zbor** v sredo 1 aprila ob pol 20. pri Urbasu na Slomškovi ulici. Člani in prijatelji društva so vljudno vabljeni. Odbor.

u— **Izpremeba posesti.** Naša vest od 15. t. m. se mora glasiti točno: Šentjakobski župnik g. Janko Barle je kupil od posestnice Pavle Petričeve v Florjanski ulici hišo št. 3. za 240.000 Din.

u— **Nočni mir pred avtomobilisti.** Kakor smo zadnjič poročali, je pred kratkim stopila v veljavo nova policijska uredba o vožnji avtomobilov in motociklov, ki jim je hupanje ponoči prepovedano. Uredba se je, kakor kaže, med avtomobilisti povsem dobro plasirala in so prve noči novega reda ostale brez vsakršne nezgode, ki so se jih bali nekateri pesimisti. Treba bo kajpa samo malo večje pozornosti vozačem, pa tudi pešcem, ki zlasti v večernih in poznih nočnih urah, ko vozni promet zastane, radi na široko zagospodarijo na cestah. — Na tržaški cesti pa je v soboto prišlo čez dan do majhne nezgode, ki jo je zakrivil neki kolesar in ki je vredna, da jo zabeležimo v tej zvezi. Neki tovorni avto je vozil proti mestu, pred njim pa kolesar, ki se od šoferja očitno za nobeno ceno ni dal prehiteti. Biciklist je nalašč vozil tako daleč po sredini ceste, da avto ni mogel mimo njega. Da bi prišel hitreje dalje, je šofer nazadnje zavozil ostro proti desnemu robu ceste, pri tem pa je zadel v železni drog električne cestne železnice in občutno poškodoval desni blatnik svojega voza. Če bo policijska uprava resno hotela uveljaviti red na naših cestah, bo morala takšne prometne incidente obravnavati z vso strogostjo.

u— **Kup nesreče.** Med številnimi pacienti, ki so jih včeraj sprejeli na kirurškem oddelku, so bili tudi trije mladoletni ranjenci, ki so postali žrtve dela in igre. Iz Preserja pri Homcu so reševalci prepeljali v bolnišnico komaj 15-letnega pomožnega delavca Lojzeta Večaja, ki mu je cirkularka pri tamošnjem Staretovem lesnem podjetju razrezala desno roko, ko je starejšemu tovarišu pomagal pri motorju. Iz Linka pri Šmarju je moral v bolnišnico 6-letni posestnikov sin Franc Boh, ki se je učil voziti na kolesu, pa je padel in se precej nerodno potolkel, iz Zagorja pa so pripeljali 11-letno rudarjevo hčerko Zofijo Smagurjevo, ki pri igri z drugimi otroki tako nesrečno padla, da si je zlomila desno roko. Iz Begunj na Notranjskem je moral na kirurški oddelek 32-letni poljski dninar Jakob Turšič, ki so ga pred neko begunjsko gostilno ponoči napadli fantje, iz Marijinega dvora pri Radečah v krškem okraju pa dninar France Jelševar, ki se je pri sekanju drv ranil v levo roko.

u— **Državna tkalnica preprog v Sarajevu** vabi interesente na svojo razstavo perzijskih preprog. Preproge so ročno delo in prodajajo se tudi na dolgoročna odplačila ves dan v Prešernovi ulici 4. Razstava ostane odprta do 22. t.m. Njen obisk priporočamo vsem.

Iz Celja

e— **Trboveljski slavčki** so v nedeljo ob pol 11. priredili matinejo z izbranimi lažjimi pesmimi. Mladina, ki je napolnila dvorano Ljudske posojilnice, je zvesto poslušala mlade tovariše in jim odobravala. Ob 16. pa se je pričel koncert v razprodani dvorani in je moralo mnogo ljudi oditi brez vstopnic. Občinstvo je pazno sledilo dovršenemu petju mladih umetnikov. Ves spored, ki je obsegal težke moderne pesmi, so izvajali najpopolnejše. Izredno sta ugajali mladi solistki Rezika in Pepca, ki sta morali svoj krasni duet ponavljati. Na Ropasovem klavirju je operni dirigent dr. Švara odlično spremljal solistki in zbor. Sredi koncerta je prof. Ratej z lepim nagovorom izročil mestni občini učiteljstvu in dekliški meščanski šoli v Celju sliko zbora v spomin in zahvalo za naklonjenost. Ob koncu prvega dela je prejel dirigent Avgust Šuligoj krasen šopek rdečih nageljnov s trakovi, ki so ga njemu in mladini poklonili CMD, Oljka in Celjski zvon. Zbor je še dodal Premrlov »Večer na morju«. Slavčki so bili gostje ljubeznivih družin, ki so jih opoldne in popoldne pogostile, večerjo pa je oskrbela dijaška kuhinja dekliške meščanske šole. Zvečer so se odpeljali proti Ljubljani. V aprilu pojdejo v Prago na narodni glasbeni festival, kjer jim je zagotovljen odličen uspeh.

e— **Iz zdravstvene službe.** G. Božidar Sever, dolgoletni upravitelj umobolnice v Kovinu, je imenovan za upravitelja bolnišnice za duševne bolezni v Novem Celju. Dosedanji upravitelj te bolnišnice g. Anton Manfreda pa je premeščen kot upravitelj na Studencu.

e— **V mestnem gledališču** bo uprizorila ljubljanska drama danes ob 20. Wildgansov »Dies irae«. Predstava je za abonma. Svetujemo neabonentom, da si takoj nabavijo vstopnice v Frajletovi trafiki na Dečkovem trgu.

e— **Volitve pri Merkurju.** V nedeljo dopoldne je volila celjska podružnica Merkurja (Zagreb) obenem s svojo izpostavo v Sevnici delegata za glavno skupščino centrale v Zagrebu. Oddanih je bilo 146 glasov. Zmagala je z 91 glasovi lista št. 2 s kandidatom Vinkom Schusterjem in namestnikom Franjom Čepinom, ki se opira na večino pri Merkurju, dočim je lista št. 1 dobila 54 glasov.

Elitni kino Matica • Tel. 2124
Danes ob 16., 19.15 in 21.15
PREMIERA RUSKO-SOVJETSKEGA GLASBENEGA VELEFILMA po DOSTOJEVSKEM
Petrograjske bele noči
Sodeluje: L. ORLOVA, znana iz »PASTIR KOSTJA«. Glasbene točke predvaja »Moskovska filharmonia«. Pevske točke izvaja operni zbor.
Največja glasbena senzacija sezone.
Prodaja vstopnic danes od 11. do pol 13. ure.

e— **Naknadni letni pregled motornih vozil** bo v četrtek 26. t. m. ob 10. pri mestni garaži na Spodnjem Lanovžu. Udeležba je strogo obvezna.

e— **V lice ga je ustrelil.** V četrtek okrog 21. je posestnik Franc Rajh z Mrzlega polja pred gostilno v Dobjem v prepiru ustrelil 49 letnega dninarja Valentina Povaleja z Mrzlega polja s samokresom v levo lice. Poškodba je huda. Povalej se zdravi v celjski bolnišnici. — V nedeljo okrog 11. je neki avtomobil na Vrazovem trgu podrl in povozil 71 letnega posestnika Boštjana Žiska iz Lokrovca ter ga močno poškodoval po glavi in levici. Tudi tega so takoj odpravili v bolnišnico.

e— **Kino union.** Danes ob 16.30 in 20.30 velefilm »Lahka konjenica« in zvočni tednik.

Iz Maribora

a— **Iz gledališča.** Drevi gostuje Marica Brumen-Lubejeva kot Daisy v »Plesu v Savoyu«. V kratkem gostuje Josip Povhe v »Bajaderi« in »Ciganu baronu«. Na Jožefovo popoldne bo »Ples v Savoyu«, zvečer »Trafika«.

a— **Narodno strokovna zveza v Mariboru** je imela v nedeljo dopoldne svoj redni občni zbor. Poročali so o delovanju predsednik Ivan Maček, tajnik Josip Pečečnik in blagajnik Slavko Saje. Izvoljen je bil novi odbor s predsednikom J. Mačkom in podpredsednikom J. Pečečnikom.

a— **Tri najlepše narodne noše na »Jadranski noči«** v soboto zvečer so prejele nagrade in sicer gdč. Goriškova prvo nagrado, gdč. Klosova drugo nagrado, gdč. Vanda Lašičeva tretjo nagrado.

SREČKE
državne razredne loterije
A. REIN I DRUG ZAGREB
Gajeva 8 - Ilica 15
Žrebanje: 7. in 8. aprila t. l.

a— **Sokolsko okrožje Maribor desni breg** je imelo te dni ob polnoštevilni navzočnosti zastopnikov vseh 12 društev svoj zbor, ki je potekel v znamenju uspele sokolske delovne bilance v preteklem letu. Izvoljeni so bili: br. Zlatko Zei načelnik, br. Miloš Ledinek podnačelnik, s. Marija Zeljeva načelnica, s Marica Kodričeva podnačelnica, br. Ciril Hočevar predsednik okr. uprave, br Branko Stani tajnik, br. Jože Stopar, četni referent, br. Albert Koruza prosvetar, br. dr. Angel Kralj zdravstveni referent.

a— **Mariborski invalidi so si izvolili** na nedeljskem občnem zboru naslednji odbor: Franjo Geč, predsednik, Anton Golež, Martin Pravdič, Drago Tratnik, Franjo Bele, Josip Kolarič in Peter Dornik odborniki.

a— **Nova založba »Piramida«.** V Mariboru se je osnovala nova knjižna založba »Piramida«, ki bo izdajala tudi revijo za politična, socialna in kulturna vprašanja.

a— **Enodnevni tečaj o cepljenju vinske trte in o trsničarstvu** bo v ponedeljek 23. t. m. na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Z. K. D.
Vsem Jožicam in Jožetom v veselje in zabavo bomo predvajali film
VELETURIST
Smeh — Šale — Smeh

a— **Novice iz Dravske doline.** Pretekli teden je bil v Marenbergu sestanek vseh županov marenberškega sodnega okraja, da bi se določila razdelitev bremen radi ustanovitve davčne uprave v Marenbergu. Ni se pa na sestanku dosegel sporazum.

a— **Mestni avtobusi** bodo na praznik sv. Jožefa 19. t. m. vozili kakor vsako leto na progi št. 2 (Studenci) po Ruski cesti, Črtomirovi ulici in Studenški cesti. Ves dan bodo na razpolago tudi rezervni vozovi.

a— **»Denar ali življenje«** je zaklical neznani ropar 34 letnemu posestniku Florijanu Kositarju iz Selnice, ko se je vračal domov k Sv. Ožbaltu pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Ropar je posestnika pobil na tla, mu izpraznil žepe in ga nato vrgel v potok, ki pa je bil k sreči zelo plitek. S plenom okoli 100 dinarjev je ropar izginil v noč.

Iz Škofje Loke

šl— **Vzorno delovanje škofjeloškega KJS.** Nehvaležnost je plačilo sveta, bi lahko vzkliknile škofjeloške Kolašice, ki so bile deležne pred kratkim v enem izmed naših dnevnikov prav čudne pozornosti. Od naših delavnih sester se je tedaj zahtevalo, naj javno povedo, kake in koliko podpor delijo. Podtikati so jim hoteli pristranost. Najboljši odgovor na sumničenja je dala letna skupščina, ki se je vršila v lepem soglasju v soboto v mestni hiši. Otvorila jo je predsednica učiteljica s. Ljuba Lendovškova in prisrčno pozdravila delegatki iz Ljubljane ss. dr. Žitkovo in prof. Šantlovo in domačinko s. dr. Homanovo. Po pozdravnem nagovoru s. dr. Žitkove, ki je prinesla pozdrave dvorne dame s. dr. Tavčarjeve, je poročala tajnica učiteljica s. Vanda Jercogova in opisala vse humanitarno delo KJS, ki je bilo zmerom v službi trpečih in ubogih ne oziraje se na levo in desno. S skromnimi sredstvi, ki so bila na razpolago, je KJS obdarovalo siromašne ženice in družine z moko, za božič pa je bilo obdarovanih 63 otrok z obleko obutvijo, šolskimi potrebščinami in pecivom. Kolo šteje 4022 članici, ki tiho in neumorno delujejo v pomoč bližnjemu, ne da bi pri tem trobile v svet obseg svojih dobrih del. KJS se je držalo gesla: naj ne ve levica, kar dela desnica! Blagajničarka učiteljica s. Vida Horvatova je povedala, da ima KJS svoje članice v Škofji Loki, Stari loki, Puštalu, na Suhi, Trati in v Gorenji vasi. Prirejen je bil materinski dan, prodajale pa so se tudi zlate in zelene oljkove vejice. Posebno zahvalo je izrekla vsem plemenitim dobrotnikom, ki so pripomogli, da je KJS moglo izdati 2243 Din za obdaritev otrok, porazdelitev moke (362 kg) pa je zahtevala 1129 Din gotovine. Kolo je pomagalo tudi z denarnimi podporami, in to najbednejšim. S posebno pieteto se je čuval grob plemenite pokojnice s. Regine Levičnikove. Pri volitvah sta stopili na novo v odbor ss. dr. Homanova in Deisingerjeva. Kolu želimo tudi v bodoče največjih uspehov.

Iz Litije

l— **Prosil je odpuščanja in umrl.** Šekševega Pavla ni več, čeprav je bil še nedavno ves korajžen in zdrav. V predpustu je še raznašal neutrudno vabila za prireditve šmarskih društev, da, one dni je nastopil kot petdesetletnik prvič v življenju na odru šmarskega Sokola. Te dni pa se je počutil močno oslabelega. Vsakogar, ki ga je srečal, je poprosil za odpuščanje, če ga je le kdaj kaj razžalil. Dobremu znancu je omenil: »Le enkrat sem storil večjo krivdo, ko sem nekoga udaril za uho.« Nato je stopil še tja in poprosil odpuščanja. Olajšan se je vsedel na klop pred sosedovo hišo, kjer je ostal negiben. Sosedovi so menili, da je zadremal, ko ga je pa nekdo pocukal, je bil Šekšev že na onem svetu. Njegov pogreb je bil lep dokaz, kako so cenili vrlega rojaka. Za krsto je šla množica pogrebcev, gasilci in »Zvonaši« pa z zastavo, kakor da bi umrl veljak. Pavle je bil sicer siromašen fant, pa vnet društven delavec, ki je prijel za vsako delo. Ohranili mu bomo lep spomin.

Iz Ptuja

j— **Kino** bo predvajal v sredo ob 20. in četrtek ob pol 19. in pol 21. velefilm »Devica Orleanska« z Angelo Zalokarjevo. Predigra Merkurjev tednik.

Zvočni kino IDEAL
Prvič v Ljubljani
Harold Lloyd
v svoji najboljši komediji
MAČJE ŠAPE
Danes ob 4., 7. in 9¼ uri
Vstopnine 4.50, 6.50 in 10 Din.

S O K O I

Sokol I, Ljubljana — Tabor poziva vse članstvo ter naraščaj, da se udeleži predavanja: Tuberkuloza in telovadba. Predavanje bo jutri v sredo ob 7. zvečer v mali dvorani na Taboru. Predavatelj brat dr. Josip Prodan bo predavanje pojasnjeval s slikami. K predavanju so vljudno vabljeni tudi starši naraščaja in dece.

Naše gledališče

DRAMA

Torek, 17. marca: Dies irae. Gostovanje v Celju. Izven.
Sreda, 18. marca: Tuje dete. A.
Četrtek, 19. marca: Frak ali Od krojačka do ministra. Izven. Cene od 10 Din navzdol.
Petek, 20. marca: Ob 15. Goljemanov. Izven. Dijaška predstava. Globoko znižane cene, 10 Din.
Ob 20. Siromakovo jagnje. Red Četrtek.
Sobota, 21. marca: Družinski oče. B.

OPERA

Torek, 17 marca: Zaprto.
Sreda, 18. marca: Faust. Red Sreda.
Četrtek, 19. marca: A propos, kaj dela Andula? Izven. Cene od 30 Din navzdol.
Petek, 20. marca: Zaprto (generalka).
Sobota, 21. marca: Kavalir z rožo. Premiera. Izven.

Rihard Strauss: Kavalir z rožo. Po Salomi in Elektri je napisal slavni nemški skladatelj Rihard Strauss svojo tretjo veliko opero Kavalir z rožo, ki je najbolj uspelo operno delo tega stoletja in je bilo do danes samo na dunajski državni operi vprizorjeno preko 800 krat.

Mariborsko gledališče

Torek, 17. marca ob 20. uri »Ples v Savoyu«. Red C. Gostovanje Marice Lubejeve.
Sreda, 18. marca. Zaprto.
Četrtek, 19. marca ob 15. uri »Ples v Savoyu«. — Ob 20. uri »Trafika«. Zadnjikrat. Globoko znižane cene.

Senzacija Ljubljane! BENJAMIN GIGLI pravi in edini naslednik Carusa, najslavnejši tenor sveta PRVIČ V FILMU Ne pozabi me! JUTRI V KINU UNIONU
Rezervirajte si že danes vstopnice.
Poje odlomke iz oper: Rigoletto, Trubadur, Aida, Marta, Faust, Mignon, Tannhäuser, Afričanka

Gospodarstvo

Naše državne finance v januarju

Finančno ministrstvo objavlja v »Službenih novinah« običajni mesečni pregled o gibanju državnih financ. in sicer za mesec januar. V tem mesecu so znašali dohodki državne administracije 526 milijonov Din (lani 491) in izdatki 577 milijonov Din (lani 568), skupaj z neizplačanimi obveznostmi tega meseca pa 601 milijon. V primeri z lanskim januarjem so bili dohodki od neposrednih davkov nekoliko večji in so znašali 145.4 milijona Din (plus 17.0), ker so predvsem narasli dohodki od poslovnega davka na 52.1 milijona Din (plus 11.9). Večji so bili tudi dohodki od taks, ki so znašali 88.2 milijona Din (plus 3.9), dohodki od carin, ki so narasli na 60.2 milijona Din (plus 14.9) in dohodki od monopolov, ki so znašali 130.3 milijona Din (plus 10.3). Manjši so bili dohodki trošarin, ki so znašali le 69.1 milijona Din (minus 6.2).

V 10 mesecih proračunskega leta 1935/36 (april—januar) so se državni davčni dohodki v primeri z istim razdobjem prejšnjih dveh let gibali takole (v milijonih Din):

	1933/34	1934/35	1935/36
neposredni davki	1783	1876	1798
trošarine	524	681	678
takse	676	760	741
carine	522	553	614
monopoli	1336	1316	1377
	4841	5186	5208

Kakor je iz gornje primerjave razvidno, so bili državni dohodki od neposrednih davkov v prvih 10 mesecih tekočega proračunskega leta (navzlic povečanju v januarju) za 78 milijonov manjši nego v istem razdobju prejšnjega leta. Za malenkost manjši so bili tudi dohodki od trošarin in taks. Stalno pa se zadnja leta dviga donos carin, kar je posledica naraščajočega uvoza.

Državne podjetja

Dohodki državnih podjetij so znašali v januarju 263.4 milijona Din, izdatki pa 241.0 milijona Din. V primeri z lanskim januarjem so se povečali dohodki državnih železnic na 148.7 milijona Din (plus 19.2). Narasli so tudi dohodki rudnikov na 23.9 milijona Din (plus 4.3), nazadovali pa so dohodki pošte, telegrafa in telefona na 37.8 milijona Din (minus 5.0) in dohodki od gozdov na 5.4 milijona Din (minus 4.9).

V prvih 10 mesecih tekočega proračunskega leta so znašali **dohodki železnic 1691.4 milijona Din** in so bili pri tem za 77.9 milijona Din večji nego v istem razdobju prejšnjega proračunskega leta. Dohodki rudnikov so se za malenkost dvignili na 181.1 milijona Din (plus 3.1), dohodki od gozdov pa so se skrčili na 76.2 milijona Din (minus 7.8). Manjši so bili tudi dohodki pošte, telegrafa in telefona, ki so znašali 354.5 milijona Din (minus 7.0).

Leteče obveznosti

Ob koncu januarja so znašale **neizplačane obveznosti državne administracije, izvirajoče iz tekočega proračuna 255.2 milijona Din nasproti 173.3 milijona Din ob koncu lanskega januarja in 151.9 milijona Din ob koncu predlanskega januarja.**

Trgovinski razgovori z Nemčijo v Zagrebu

V trgovinski pogodbi iz leta 1934. med našo državo in Nemčijo je predvidena ustanovitev stalnega gospodarskega odbora, ki ima nalogo, da kontrolira izvajanje pogodbe in regulira vsa tekoča vprašanja, ki so v zvezi z napredkom obojestranskega prometa. Ta odbor se mora vsaj enkrat na leto sestati, in sicer izmenoma v obeh državah, kakor to pač zahtevajo obseg in razmah naših gospodarskih odnosov. Prvo stalno zasedanje gospodarskega odbora je bilo preteklo leto v Münchenu. Sedanje drugo zasedanje bi se moralo vršiti že mnogo prej, a je bilo zaradi preobloženosti večkrat odloženo. Zaradi velikega pomena vprašanj, ki se bodo razpravljala (plačilni promet, boljša ureditev izvoza itd.) bodo na zasedanju sodelovali vsi člani nemške in jugoslovenske sekcije stalnega gospodarskega odbora. V nemški sekciji so: Osternom predsednik nemške sekcije, načelnik ministrstva narodnega gospodarstva Reinchard, svetnik gospodarskega ministrstva Clodius, svetnik zunanjega ministrstva Müller, svetnik ministrstva za prehrano Seidl, svetnik finančnega ministrstva Terneden, svetnik državne devizne ustanove Jost, ravnatelj Reichsbanke Hess, tajnik poslaništva v Beogradu Roitz. Jugoslovensko sekcijo pa predstavljajo: Mil. Pilja, načelnik ministrstva kot predsednik, dr. Belin, viceguverner Narodne banke, Novaković, pomočnik ministra za trgovino in industrijo, dr. Lazarević, načelnik ministrstva za trgovino in industrijo, Bujdić, višji inspektor finančnega ministrstva, dr. Miličić, svetnik zunanjega ministrstva, Grga Sević, inspektor ministrstva za trgovino in industrijo in načelnik odseka za turizem, Antuna, vodja odseka in dr. Petrović, ravnatelj zavoda za pospeševanje unanje trgovine, Marković, generalni ravnatelj PRIZADa, Kocić, delegat Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine v Berlinu, Vrtačnik, tajnik jugoslovenske delegacije.

Trgovinski sporazum s Turčijo

Trgovinska pogodba, sklenjena 3. julija 1934 v Beogradu je bila te dni z izmenjavo not podaljšana do 20. julija t. l. Istočasno novi listi »A« in »B«, ki navajata blago, ki ga neomejeno lahko izvažamo v Turčijo in blago, ki ga lahko uvažamo le v določenih kontingentih.

Seznam »A« navaja blago čigar uvoz v Turčijo iz Jugoslavije je dovoljen brez sleherne omejitve, to so nepredelane suhe kože, tulci za klobuke, tul za zastore od umetne ali naravne svile ali mešane z drugimi tekstilnimi snovmi, mila, hmelj, zdravilna zelišča, oblanci, doge za sode, leseni sodi, orodje za predelavo lesa, sita, ščetke, metle, celuloze iz vseh rastlinskih snovi, asfaltni papir ali podobno kombiniran s tekstilnim blagom, krep-papir za svetilke, papir za kopiranje in filtriranje, navadna lepenka, fina lepenka, papirnate vreče za cement, mreže za ribolov, razne tkanine za pakiranje, steklenice vseh vrst, okensko steklo, električne žarnice, stekleno blago za okras, jeklo, vse vrste orodja, radiatorji za centralno kurjavo, pločevina, cilindri, gazometri in slično iz železa, izdelki za domačo porabo kakor emajlirana in drugačna posoda, parni kotli in kotli za centralno kurjavo, elektrode, orodje in instrumenti za kmetijsko uporabo, kavstična soda, in soli amoniaka, kalcijev karbid, cianamid, železne soli, organske in neorganske kisline in etrska olja.

List »B« vsebuje blago jugoslovenskega izvora, čigar izvoz v Turčijo je dovoljen samo v določenih kontingentih. To so izdelki iz celuloida, galanita, bakalita in podobno kombiniran ali ne z drugimi snovmi (kontingent 5.000 kg), lesno oglje (5 milj. kg), lesene žaluzije za okna (15.000 kg), grobo orodje in instrumenti iz lesa (500 kg), risalni papir in papir za filtriranje (10.000 kg), papir za platnice, gladek papir in okrašen papir (15.000 kg), zidni papir in karton (5.000 kg), koledarji (1000 kg), zvezki, bloki, albumi, trgovski registri in podobno 10.000 kg), pivniki (500 kg), škatlice iz papirja in lepenpe (2000 kg), cement (15 milijonov kg), pločevine (15.000 kg), peči z železnim ognjiščem (2000 kg), ostale peči (3000 kg), železne škatle, navadne barve in emajlirane (300 kg), ključavničarski izdelki (2000 kg), predmeti za kuhinjsko uporabo (2000 kg), gumbi, zaponke itd. (1000 kg), orodje za merjenje (3000 kg), tiskarska barva (2000 kg), blago po turški carinski tarifi št. 19 1000 kg, št. 125 2000 kg, št. 379, 1/e in f, 2/e in f 20.000 kg, št. 379 3/e in f in št. 384 2000 kg in št. 442-2-3-4-6-8-9 15.000 kg.

Gospodarske vesti

= **Bilance zagrebških bank.** Velike zagrebške banke so pricele objavljati svoje bilance za preteklo leto. Doslej sta bilance objavili Jugoslovenska udružena banka (o čemer smo že poročali) in Hrvatska sveopća kreditna banka. Deloma so tudi znani že rezultati poslovanja zagrebške Gradske štedionice. Iz objavljenih številk teh treh zavodov je razvidno, da se je ani položaj obrnil znatno na bolje. Likvidnost Jugoslovenske udružene banke se je lani po izvršeni rekonstrukciji precej zboljšala. Gradska štedionica se je že odpovedala zaščiti, kar je še pospešilo dotok novih vlog. Iz pravkar objavljene bilance Hrvatske sveopće kreditne banke pa je razvidno, da so se lani razpoložljiva likvidna sredstva tega zavoda še povečala, kar je v zvezi s povečanjem hranilnih in kontokorentnih vlog na 155.4 milijona Din nasproti 110.8 milijona Din ob koncu l. 1934. in 98.3 milijona Din ob koncu l. 1933. Gotovinska sredstva te banke so se namreč dvignila od lanskih 36.6 na 56.9 milijona Din.

= **Nova emisija begluških obveznic.** Kakor smo že kratko poročali, vsebuje predlog finančnega zakona, ki je bil sprejet v narodni skupščini med amandmani tudi pooblastilo finančnemu ministru za novo emisijo begluških obveznic (6% obveznic za finančno likvidacijo odškodnin za begluške zemlje v Bosni in Hercegovini). Poleg dosedanjih treh emisij v skupnem nominalnem znesku 500 milijonov Din se lahko izda četrta emisija teh obveznic do najvišjega nominalnega zneska 100 milijonov Din kolikor je potrebno zaradi izplačila prosijenih odškodnin po zakonu o begluških zemljah v Bosni in Hercegovini. Na te obveznice se bo počenši od 1. julija 1935 ob zapadlosti kupona (1. januarja in 1. julija) vsako leto poleg tekočega kupona izplačal še po en zaostali kupon, in sicer po vrstnem redu, kakor dospejo.

= **Občni zbor lesnega odseka Zveze trgovskih združeni dravske banovine** bo v nedeljo 22. marca ob 10.30 v Unionski dvorani v Celju. Na dnevnem redu so poročilo predsednika, sprememba pravil, odobritev proračuna in določitev dokladе, volitev dveh delegatov v Centralni odbor lesnega gospodarstva v Beogradu, samostojni predlogi in slučajnosti. Na predvečer občnega zbora bo v soboto 21. marca prijateljski sestanek lesnih trgovcev ob 20.30 v posebni sobi hotela »Evropa« v Celju.

= **Občni zbor trgovcev kamniškega sreza.** V nedeljo 15. t. m. se je vršil v dvorani Godbenega društva v Domžalah občni zbor Združenja trgovcev za srez Kamnik. Predsednik Anton Stergar je v uvodu pozdravil vse navzoče, zlasti predsednika Zbornice za TOI g. Ivana Jelačina in tajnika g. dr. J. Plessa, zastopnika Zveze trgovskih združenj g. Škrbca in tajnika inž. Šušteršiča. Po poročilu predsednika Stergarja o gospodarskem položaju trgovstva v kamniškem srezu, ki nudi dokaj žalostno sliko, je poročal tajnik združenja g. Klemenčič o poslovanju združenja v preteklem letu in o računskem zaključku. Na predlog člana nadzornega odbora g. Menarta je bila nato izglasovana razrešnica. Prav obširno poročilo o gospodarskem stanju v dravski banovini je podal g. Jelačin. Njegovim izvajanjem so sledili navzoči z vidnim zanimanjem in pritrjevanjem. Po izčrpni debati so bili storjeni tudi sklepi glede Zveze in glede obvezne naročbe na »Trgovski list«. Po poročilu g. dr. Plessa je bil sprejet sklep o uvedbi pomočniških izpitov. O delovanju Zveze je poročal g. inž. Šušteršič. Zborovanje je zaključil g. Stergar z zahvalo za polnoštevilno udeležbo.

Borze

16. marca

Na ljubljanski borzi so oficielni tečaji deviz danes ostali v glavnem nespremenjeni. V privatnem kliringu so se trgovali avstrijski šilingi po 9.40, angleški funti pa po 250. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 9.36, v angleških funtih po 250, v grških bonih po 31 in v španskih pezetah po 6.30. Nemški klirinški čeki so bili v Ljubljani zaključeni po 14.05, v Beogradu po 13.9851 in v Zagrebu po 14.0150 odnosno za 15. marca po 13.93.

Na zagrebškem efektnem tržišču je bila tendenca v Vojni škodi mirna in je bil zabeležen promet po 354.50 (v Beogradu po 356.50 — 357). Zaključek je bil zabeležen samo še v 7% Seligmannovem posojilu Drž. hip. banke po 81.

Devize:

Ljubljana. Amsterdam 2967.07—2981.67, Berlin 1752.05—1765.93, Bruselj 735.26—740.32, Curih 1424.22—1431.29, London 215.13—217.19, Newyork 4279.32—4335.64, Pariz 287.82—289.26, Praga 180.61—18[illegible].72.

Curih. Beograd 7, Pariz 20.21, London 15.14, Newyork 304.625, Bruselj 51.6750, Milan 24.25, Madrid 41.8750, Amsterdam 238, Berlin 123.20, Stockholm 78.05, Oslo 6.05, Kobenhavn 67.5750, Praga 12.69, Varšava 57.7250, Atene 2.90, Bukarešta 2.50.

Efekti:

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 355 — 356, 4% agrarne 46 bl., 6% begluške 64.50 — 65.50, 6% dalm. agrarne 60 — 61.50, 7% invest. 78 den., 7% stabiliz. 77 — 78, 7% Blair 71 bl., 7% Drž. hip. banka 80 — 81, 8% Blair 80 — 80.50; delnice: PAB 240 — 242, Šećerana Osijek 120 — 130.

Beograd. Vojna škoda 356.50 — 357 (356.50 — 357), 4% agrarne 45 — 45.75 (45.75), 6% begluške 65.25 — 65.50 (65.25), 7% invest. 81 — 82 (81), 7% Blair 71.25 — 72 (71.50), 7% Drž. hip. banka 81.50 — 82, 8% Blair 80 — 80.75 (80.25). Narodna banka 6290 — 6320, PAB 241 — 242 (241).

Pri lenivosti črevesja,
črevesnem katarju, obolenju danke, odstrani naravna
FRANZ-JOSEFOVA
grenčica zapeko dolnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da uporaba
FRANZ-JOSEFOVE
vode odlično regulira funkcije črevesja.
Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Blagovna tržišča

ŽITO

+ *Chicago,* 16. marca. Začetni tečaji: *pšenica:* za maj 99.25, za julij 89.375, za sept. 87.875; *koruza:* za maj 60.625, za julij 60.875.

+ *Winnipeg,* 16. marca. Začetni tečaji: *pšenica:* za maj 84.875, za julij 85.50.

+ Novosadska blagovna borza (16. t. m.) Tendenca mirna. Pšenica: baška in sremska 164 — 166; okol. Sombor 162 — 164; ladja Tisa ali Begej 166 — 168;; slavonska 167 — 169; banatska 162 — 166. Oves: baški in sremski in slavonski 138 — 140. Ječmen: baški in sremski, 64 kg 137.50 — 145. Koruza: baška in sremska 109 — 111, banatska 109 — 111. Moka: baška in banatska »0g« in »0gg« 252.50 — 267.50; »2« 232.50 — 247.50; »5« 212.50 — 227.50; »6« 192.50 — 207.50; »7« 160 — 170; »8« 105 — 110. Otrobi: baški sremski in banatski 92 — 96.

+ *Budimpeštanska terminska borza (16. t. m.)* Tendenca slaba. *Pšenica:* za maj 16.56 — 16.58; *koruza:* za maj 13.31 — 13.32, za julij 13.72 — 13.74.

RADIO

Točne sporede vseh domačih in inozemskih oddajnih postaj na kratkih, normalnih in dolgih valovih najdete v ilustrirani tedenski reviji za radio, gledališče, film »Naš val«. Mesečna naročnina Din 12. Zahtevajte brezplačno in brezobvezno na ogled en izvod. Uprava: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5.

★

Izvleček iz programov
Sreda, 18. marca

Ljubljana 12: Skladbe A. Ketelbeya na ploščah — 12.45: Vreme, poročila — 13: Čas, spored, obvestila — 13.15: Jugoslov. operni pevci in pevke (plošče) — 14: Vreme, borza — 18: Mladinska ura: Obisk v Završnikovi elektrarni (prof. N. Kuret) — 18.40: Pogovor s poslušalci — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30: Nac. ura: Naša zemlja — nahajališče pračloveka (dr. Boris Zarnik) 20: Prenos koncerta iz Maribora. Sodeluje moški zbor glasb. društva »Drava«, solist g. A. Faganeli. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Operetna glasba — radio orkester.

Beograd 16.20: Orkester. 19.50: Arije. — 20.20: Plošče. 21.10: Jazz. — **Zagreb** 12.10: Plošče. — 17.15: Godalni kvartet. — 20: Prenos iz Ljubljane. — 22.15: Lahka in plesna muzika. — **Praga** 19.30: Iz Puccinijeve opere »Madame Butterfly«. — 20.40: Orgelski koncert. — 21.20: Orkester. — 22.15: Plošče. — **Varšava** 20: Lahka glasba. — 21: Chopinove klavirske skladbe. — 22.05: Poljske koračnice. — 22.30: Orkester. **Dunaj** 12: Lahka glasba. — 16.05: Pesmi donskih kozakov. — 17.15: Sodobni skladatelji. — 19.30: Iz arhiva plošč. — 20.40: Koncert dunajskih filharmonistov. — 22.10: Godba na pihala. — 23.40: Dunajska glasba. — **Berlin** 19: Klavirske skladbe. — 20.10: Orkestralen koncert. — 22.30: Nočni koncert in ples. — **München** 18: Pester glasbeni program. — 19: Klavirski koncert. — 20.10: Lahka glasba. 23: Plesni orkester. — **Stuttgart** 18: Kakor Berlin. — 20.10: Plošče. — 20.45: Orkester in solisti. — 22.30: Klavirski koncert. — 23: Plesna muzika. — 24: Nočni koncert.

Sport

Železničar : Atletiki 4:1 (2:1)

Zaradi pomanjkanja prostora, ki ga nam je povzročila velika planiška prireditev, smo morali v ponedeljskem »Jutru« objaviti o prvenstvenih tekmah v Celju in Mariboru samo gola rezultata. Zaradi tega prinašamo danes nekoliko podrobnosti o teh tekmah.

Po zmagah Maribora in Železničarja je tablica v mariborski skupini naslednja:

Železničar	7	5	1	1	18 : 10	11
Maribor	7	3	1	3	10 : 13	7
Atletiki	4	3	0	0	8 : 11	6
ČSK	6	2	1	3	13 : 11	5
Rapid	6	0	1	5	9 : 7	1

Prvenstvo LNP

V tej tekmi so Železničarji pred 500 gledalci zasluženo zmagali. Gostje so poslali v boj uigrano enajstorico z dobro tehniko in lepim kombinacijskim znanjem. Vse formacije Mariborčanov so bile povezane. Atletiki so igrali zelo požrtvovalno. V startu in podajanju pa so zaostali za gosti.

V 3. min. drži vratar Atletikov oster strel, žoga pa mu uide iz roke. Konrad je na mestu in postavi 1:0 za Ž. V 26. min. poda Schuh II. Krempušu, ki izenači. V 30. min. zviša Lutz na 2:1 za Ž. Po odmoru se Atletiki znajdejo ter potisnejo goste za četrt ure v defenzivo. Napad pa je premalo odločen. V 30. min. zviša Pavlin po lepem napadu na 3:1. Tri min. pred koncem pa postavi isti igralec končni rezultat 4:1 za Ž.

Sodil je g. Lukežič iz Ljubljane dobro.

Maribor : Rapid 2 : 1 (1 : 0)

Maribor, 15. marca.

Nedeljska prvenstvena tekma je bila velike važnosti zlasti za SK Maribor, za katerega je bila odločilna, ali pride Maribor še v poštev za drugo mesto, ali pa da mora od letošnjega tekmovanja za prvenstvo LNP vzeti slovo. Kljub temu da je šlo takorekoč za odločilno tekmo, se ni zbralo na igrišču Rapida preveč gledalcev. Bilo jih je samo okili 700. Po končani prvenstveni tekmi rezerv, pri kateri je Maribor porazil Rapida s 4 : 3 (1 : 2), so glavni akterji nastopili v naslednjih postavah:

Maribor: Koren — Nejžar, Oka — Kramberger, Kirbiš, Gomol, Miloš, Lah, Boris, Kolar, Priveršek.

Rapid: Kosem — Barlovič, Antoličič — Zgonc, Raker, Fučkar — Krainer, Bäuml, Prinčič, Heller, Verbnik.

Kljub prvenstvenemu značaju se tekma ni odigrala v takem stilu, ki se je z ozirom na važnost pričakoval. V prvem polčasu je bila naravnost dolgočasna in so se igralci šele razgibali v drugem polčasu. V tem delu igre je bila tekma tudi napeta in zanimiva, čeprav se je začela v malce preostrem stilu.

Maribor je bil sicer na polju nekoliko šibkejši, zlasti v prvem polčasu, zato pa je bil njihov napad odločnejši ter so bile vse njegove akcije nevarnejše. Glavno oporo je imel Maribor v zadnjih vrstah, zlasti v vratarju Korenu, ki je bil izvrsten in siguren, Branilec Nejžar je z robustnimi streli in startom rešil marsikatero nevarno situacijo. Halfi so bili danes prav dobri, zlasti v defenzivnem delu. Pa tudi napad so dobro podpirali. V tem oziru je bil na mestu osobito Kirbiš. Napad je uprizarjal lepe akcije in je bila pri tem desna stran nekoliko aktivnejša. V splošnem pa sta bila odločilna za izid tekme elan in požrtvovalnost in s tega vidika je tudi zmaga Maribora upravičena.

Rapidova enajstorica je imela slabo točko v napadalni vrsti, ki ni znala izkoristiti zrelih prilik. Tudi krilci so bili slabi, gotovo slabši kot ista formacija Maribora. Dobra je bila edinole obramba, dasi ni bila vedno sigurna, kar velja zlasti za vratarja. Moštvo je v prvem polčasu predvedlo lepo igro, imelo tudi terensko premoč, toda napadalne akcije so bile izvedene preveč šablonsko, tako da jih je nasprotna obramba z lahkoto ustavljala. V drugem polčasu je bila skoraj ista slika, samo s to razliko da se je tempo postril.

Iz poteka igre bi bilo omeniti, da je prvi gol padel v 20. minuti prvega polčasa po Borisu, v drugem polčasu je sodnik diktiral zaradi foula enajstmetrovko proti Mariboru, ki pa jo je Heller zastreljal. Drugi gol je dosegel Maribor v 3. minuti po desni zvezi. Lahu. Častni gol za Rapid je padel iz enajstmetrovke, ki jo je v 24. minuti diktiral sodnik zaradi nastreljene roke Najžarja v kazenskem prostoru.

Sodil je g. Nemec preveč nervozno.

Slalom akademikov

Med 29 tekmovalci je zmagal Jeseničan Žvan, član ljubljanskega ASK.

Planica, 16. marca.

Smučarji-akademiki so včeraj na prav pripravnem bregu ob vznožju Cipernika v organizaciji Jug. akad. smučarske organizacije imeli svoje medklubske tekme v slalomu, na katerih je startalo 29 tekmovalcev, med njimi največ ljubljanskih, pa tudi nekaj iz Zagreba in Beograda. Proga je merila okoli 400 m in imela morda 80 m višinske razlike. Teren je tamkaj razmeroma dober, le v spodnjem delu trase je bil preveč položen, kar pa je izravnalo 23 precej »zasoljenih« vratic, tako da slabši vozači tudi na tej progi niso imeli posebnih izgledov.

Sneg je bil okoli pol 12., ko se je tekmovanje pričelo, v zgornjem delu še osrenjen, nižje pa se ga je že precej prijemal jug, tako da je bilo treba mazati zelo pametno. Omembe vredno je, da med tekmovalci ni bilo najboljših akademikov, naših olimpijcev Heima, Dečmana in Bäblerja, tako da je vsa konkurenca padla pač na nekoliko skromnejši nivo. Udeleženci so startali v dveh kategorijah, v katerih so bili doseženi naslednji rezultati:

Verificirani: 1. Žvan (ASK) 2:09.6, 2. Dolenc (ASK) 2:14.2, 3. Kavčič (Zagreb) 2:15.1, 4. Šubic (JASO) 2:15.2, 5. Brumet (ASK) 2:30.4, 6. Mastnak (ASO Zagreb) 2:33, 7. Močnik (JASO) 2:36.5, 8. Jamnik (JASO) 2:36.8.

Neverificirani: 1. Prezelj (JASO) 3:12.2, 2. Mikola (JASO) 3:18.50.

KINO SLOGA, tel. 27-30
Danes ob 16., 19.15 in 21.15 poslednjič
Zadnji štirje iz St. Cruza
Film za ljudi z močnimi živci!
Jutri premiera!
HARRY PIEL v senzaciji:
SVET BREZ MASKE
Prvič v Ljubljani!

V Planici se je popoldne pripravilo na sneg in proti večeru je začelo snežiti kot o Božiču. Mesto nedeljskih atrakcij so zdaj zapustili še zadnji gostje in rateški kot je spet zasnival svojo zimsko idilo.

Žiža prvak Koroške v table tenisu

Celovec, 16. marca.

Včeraj pozno ponoči se je končal III. mednarodni table tenis turnir za prvenstvo Koroške. Na turnirju je sodeloval tudi jugoslovenski reprezentant Žiža, ki kakor znano, ni odpotoval v Prago. Žiža je v izredno dopadljivi formi gladko zmagal in si pribornil pokal znanega tekača Karla Kuntschitza. Prireditvi, posebno finalnim tekmam, je prisostvovalo veliko število gledalcev.

Rezultati so bili: mednarodni single za prvenstvo Koroške: 1.) Žiža Pero (Ilirija), 2. Rascher Heini (KAC), 3. Wegrostech Hugo (KAC) 4.) Persche Ludvig (KTTK). Žiža : Rascher 21:13, 21:15, 22:30. Double gospodov: 1. Žiža-Rascher Ilirija-KAC; 2. Bareny-Persche KTTK.

Nogometna sportna pisarna za stave
„FOSTOK“
Poleg dosedanjega stavljenja po Everymansovem sistemu na angleške in škotske klube je vpeljal še eno vrsto stavljenja na nacijonalne in intern. tekme.
Te vrste stav se udeležujejo samo igralci iz Jugoslavije, tako da dobe nagrade samo domači igralci na stave.
»FOSTOK« sprejema stave za angleške tekme od 21. marca samo do četrtka 19. t. m. Staviti na nacijonalne in internacijonalne tekme lahko zamorete do sobote 21. marca opoldne.
„FOSTOK“
BEOGRAD, PAŠIČEVA 4 — Tel. 20-420
Podružnica »Fostokac« Ljubljana, BEUK KILIJAN, Kongresni trg 4 v lokalu Kolb in Predalič.
Iščemo krajevne zastopnike v Jugoslaviji.

Smučarski klub Ljubljana sklicuje sestanek vseh tekmovalcev za danes ob 18.30 v klubskem lokalu. Točno in polnoštevilno. Seja upravnega odbora se preloži od srede na torek 17. t. m. kot običajno.

Poverjeništvo JLAS. Za cross-country prvenstvo Maribora 22. marca se določa tale jurija: vrhovni sodnik Bergant Evgen, vodja tekmovanja Venuti Vlado, starter dr. Jettmar Ervin. Sodniki in časomerilci Cestnik, Kramberger Franjo, Kramberger Lojze, Smerdel, Starašina. Strogo obvezno vsi sodniški kandidati. Sestanek jurije ob 9.45 na stadionu SK Železničar, Tržaška cesta. Pričetek tekmovanja točno ob 10.

LZSP (Službeno) Na 21. redni seji upravnega odbora je upravni odbor LZSP izrekel popolno zaupanje tehničnemu referentu g. Predeliču in se mu zahvaljuje za požrtvovalno delo. Zahvaljujemo se tudi SK Rateče za pomoč pri podsaveznem prvenstvu, in Udruženju prijateljev Planice za brezplačen odstop skakalnice ter za njeno brezhibno pripravo, kakor tudi GZSP za dodelitev sodnikov. v

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes od 15. naprej strogo obvezen trening za prvo moštvo in rezervo. V sredo trening za juniorske skupine.

Motoš. ŽSK Hermes. Danes ob 20. seja teh. in adm. odbora v kavarni Zvezdi. Prinesite osnutke za naš motor. znak! Važno tudi priprava treningov na dirkališču.

Nogometna sekcija SK Celje. Strogo obvezen sestanek prvega moštva, rezerve in prve mladine bo danes ob 19. v garderobi na Glaziji. — Načelnik.

Najslajša in najboljša
krepilna pijača je
BERMET — VINO,
črnina iz Fruške gore,
Sremski Karlovci — Gostilničarji nudite to specijaliteto svojim gostom. V sodčkih od 50 l naprej ga razpošilja: B. Marinkov, Sremski Karlovci, Fruška gora.

SEMENSKI OVES
debelozrnati ječmenovec švedskega izvora, zajamčeno kaljiv, nudi najceneje, dokler je kaj zaloge, tvrdka
A. VOLK — LJUBLJANA
RESLJEVA CESTA 24.

Razpis.

Krajevni šolski odbor na Zidanem mostu razpisuje v skrajšanem roku na temelju zakona o računovodstvu gradbena dela za zaščito desnega obrežja Savinje pod šolo na Zidanem mostu v proračunanem znesku Din 111.422.—. Pismene ponudbe je staviti v roku 15 dni od objave tega razpisa v »Službenem listu«. Licitacija se bo vršila v ponedeljek, 30. marca ob 10. v šolskem poslopju na Zidanem mostu v smislu splošnih pogojev, načrta in proračuna, ki so na razpolago interesentom pri upraviteljstvu narodne šole na Zidanem mostu.

Krajevni šolski odbor na Zidanem mostu, 12. marca 1936.

Tam, kjer se odloča usoda miru

St. Jameška palača v Londonu — Poslopje, ki je v teku svojega obstoja videlo nebroj življenjskih tragedij in komedij

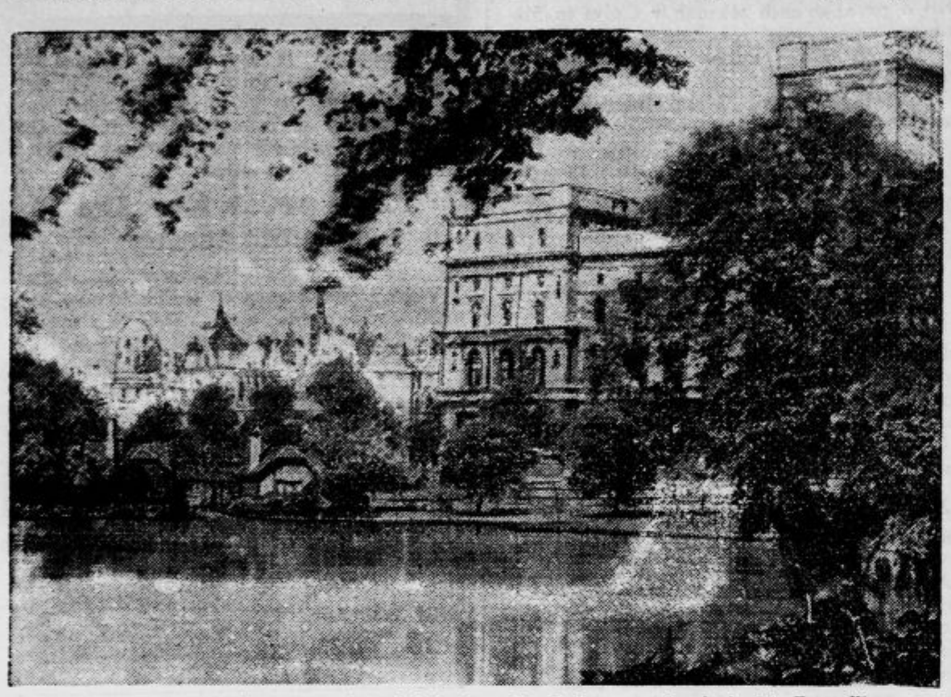

Foreign Office, angleško zunanje ministrstvo. Pogled na poslopje iz St. Jameškega parka

Tokratno zasedanje Društva narodov se ne vrši kakor običajno v Ženevi, temveč v Londonu, in sicer v palači St. Jamesa, ki jo je dal nalašč v ta namen na razpolago mladi angleški kralj Edvard VIII. Na kraju, kjer stoji danes podolgovato in nekoliko mračno poslopje, t. j. na kraju St. James Streeta, je bila v 12. stoletju bolnišnica za gobavce, posvečena sv. Jakobu. Poslopje si je pridobil l. 1532 kralj Henrik VIII., ka ga je dal podreti ter na njegovem mestu velel sezidati novo palačo v Tudorjevem slogu.

Osnutek za stavbo izvira baje od Hansa Holbeina mlajšega, ki je bil dvorni slikar Henrika VIII. Ko je proti koncu 17. stoletja zgorel Whitehall, dotedanja rezidenca angleških kraljev, so priredili palačo St. Jamesa za dvor angleških vladarjev. Palača, ki jo je Karel I. uredil in okrasil, je ostala do kralja Jurija IV. rezidenca angleških kraljev. L. 1809. pa je izbruhnil ogenj, ki je uničil važne dele poslopja tako, da je ostal od stare palače prav za prav samo malenkosten košček, predvsem avdienčna dvorana in pot do St. James Streeta. Stavbo so seveda zopet pozidali in so tudi skušali ohraniti starinski Tudorjev slog. Kljub temu je prezidava dala razmeroma brezpomembno zgradbo. Samo srednji del palače s stolpovi in glavnim portalom v sredini je nudil značilno podobo, pročelji na obeh straneh pa sta ostali precej brezbarvni.

Notranji prostori palače, kjer zaseda tokrat Društvo narodov, so zelo bogato okrašeni ter vsebujejo množico portretov in drugih pomembnih umetnin. Vstop v te prostore je le izjemoma dovoljen. V 19. stoletju je kraljica Viktorija tukaj prirejala svoje družabne cercle, v kraljevi kapelici pa so se vršile poroke članov angleškega dvora.

Henrik VIII.

V bližnjih prostorih palače St. Jamesa se je odigral dobršen kos angleške zgodovine. V stari avdienčni dvorani sta n. pr. še danes nad kaminom vidni začetni črki H A, ki spominjajo na tragičen konec zakona med Henrikom VIII. in Ano Boleyn. Iz teh prostorov je tudi nastopila Marija Stuartova svojo pot na morišče. Tukaj je preživel Karel I. svojo noč pred tistim bridkomrzlim jutrom, ko so ga skozi špalir vojakov odvedli na morišče v Whitehallu. Karel III. ki je v teh prostorih ugledal luč sveta, je tukaj preživljal svoje razposajene dneve restavracije in v prostorni palači so se stekale niti široko zasnovanih spletk, ki so upropastile vojvodo Malboroughskega. Tudi kraljica Ana je prišla tukaj na svet in je od tu vladala svojim podložnikom. Po njeni smrti so se vselile v palačo razne prijateljice štirih Jurijev tako, da se lahko reče, da je ravno palača St. Jamesa videla življenjskih tragedij in komedij v obilici, s kakršno se ne more izlepa ponašati kakšno drugo poslopje.

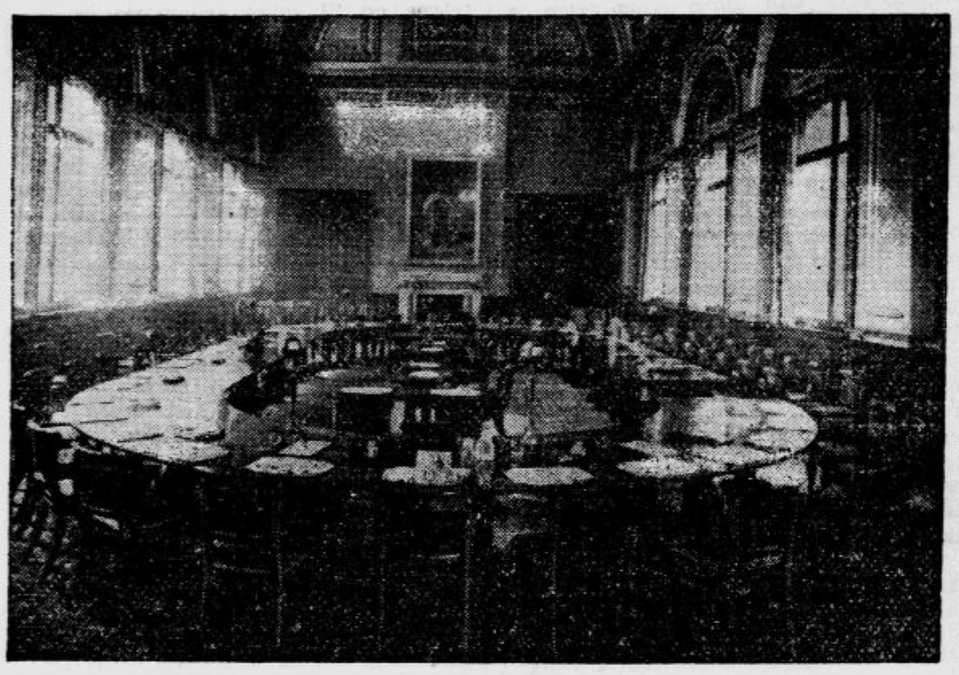

Dvorana angleškega zunanjega ministrstva, kjer se vrši konferenca

Brezposelni in princesa

Najprej vzgojitelj, potem mož hčere indijskega maharadže

Veliko ljudsko slavje so imeli te dni v Spiškem ozemlju v Visoki Tatri. Takšnega praznika tam že dolgo ni bilo. Praznik pa je bil popolnoma upravičen, kajti ubog, mlad človek, ki je bil odšel v svet, da poskusi svojo srečo, si je v daljnem orientu naklonil ljubezen neke princese in se je po po dvajsetih letih vračal z njo domov kot bogat mož, da jo povede pred oltar.

Geza Barany, kakor se imenuje srečnik, se je bil pred mnogimi leti iz majhnega kraja v Spišu izselil v Indijo ker doma ni mogel dobiti niti najmanjše zaposlitve. Prišel je v Delhi, kjer mu je uspelo da si je pridobil naklonjenost maharadže Pandita Malailja v tolikšni meri, da ga je slednji imenoval za vzgojitelja svoje hčere. Zgodilo se je pa, da se je mlada princesa zaljubila v isto tako mladega, lepega Evropca, ki se je tudi s svoje strani zaljubil vanjo Mlada človeka sta bila srečna in sta si prisegla, da si ostaneta zvesta vse žive dni Ko so princeso polali v Pariz v neki penzionat, je dosegla, da so poslali Baranyja kot njenega tajnika z njo. Seveda pa sta dobro vedela, da ne moreta misliti na poroko, dokler bo živel stari maharadža. Leta so tekla toda princesa se je držala svoje prisege. Ves snubce, ki jih je podpiral maharadža, je odklanjala. Nekega dne je stari gospod umrl in sedaj ni bilo ničesar več na poti obema zaljubljencema, ki sta se bila v tem čakanju se postarala za celih dvajset let. V Delhiju sta pobrala vse ogromno imetje, ki je pripadlo princesi, in neke noči sta se odpeljala v Evropo, v Gezovo domovino, kjer sta se končno poročila.

Slon beži po ulicah

Nenavadno razburljivi prizori v Hamburgu

Neki cirkus je te dni v Hamburgu napravil propagandni obhod za akcijo zimske pomoči in se je ustavil končno v bližini glavne železniške postaje, da odda svoj prispevek. Imeli so s seboj tudi tri slone. Ena izmed živali, ki nastopa že petnajst let pri tem cirkusu in je doslej kazala najbolj mirno čud pa se je bržkone velikega prometa ob postaji prestrašila. Iztrgala se je in pričela begati. Namesto, da bi ljudje ohranili mirno kri in pamet ter pustili, da bi strežniki, policisti in gasilci sam ulovili žival, so se spustili tisoči s kričanjem in truščem za njo ne da bi pomislili, da s tem ogražajo sami sebe. Množice pred bežečo živaljo, ki so jo videle prihajati bližje, pa so tekle spet s krikom in hrupom v zavetja. Vse to je moralo slona še bolj razburiti in zaman so bili vsi napori lovcev, da bi ga ujeli. Ti so imeli s seboj celo slonico, ki naj bi rabila begunca za vabo, pa ni zaleglo nič. Šele po dolgem pogonu so v bližini nekega mosta utegnili obkoliti slona. Pravkar so ga hoteli zvezati, ko se je vmešal majhen psiček, ki se je zagnal z bevskanjem veliki živali pod noge in jo spet tako razburil, da se je obrnila in stekla nazaj.

Med potoma je vdrl slon skozi odprte duri v neko poslopje in se vzpel tam do prvega nadstropja. Stvar mu pa ni ugajala, obrnil se je nazaj in nadaljeval svoj beg po ulicah. Šele čez dolgo časa je uspelo nameščencem cirkusa, da so ga obkolili znova in spravili v verige ter v kletko. Škode razen velikega razburjenja med ljudmi, ni ta tropski lov po hamburških ulicah napravil robene.

Dvanajst ur z glavo navzdol

Zelo hud doživljaj je imela 66 let stara vdova Douetova, ki živi v samotni hišici v Le Mansu na Francoskem. Na vse zgodaj je hotela v podstrešje po svojo mačko. Starka je še zelo krepka, pa je šla po lestvi gor. Ko se je vračala s podstrešja in je že stopila na prvo prečko lestve, se je ta hipoma prekucnila, istočasno so zaloputnila padalna vrata, ki zapirajo podstrešje. Stara žena je obvisela z eno nogo v odprtini vrat. Celih dvanajst ur je ostala v strašnem položaju z glavo navzdol. Končno so ljudje, ki so šli mimo, čuli njeno ječanje, vdrli so v hišo in starko rešili. K sreči ni imela nobenih omembe vrednih poškodb in bo morala le za nekoliko dni ostati v postelji zavoljo strahu, ki ga je prebila.

Nevarna očesna bolezen

Na Slovaškem so v zadnjem tednu ugotovili kar tri primere neke očesne bolezni, ki se je doslej v Evropi pojavljala zelo poredkoma in samo posamič. Za roženico nekega dečka, ki je bil nenadoma oslepel, so odkrili poldrug centimeter dolgega »črvac«, ličinko neke muhe, ki živi drugače samo ob južnem robu puščave Gobi v Osrednji Aziji. Muha odlaga ličinke na človeško telo in ličinke se potem najrajši zapičijo v roženico očesa. Ker se je bolezen pojavila na Češkoslovaškem v enem samem tednu v štirih primerih, domnevajo, da je prišlo nekoliko primerkov te muhe bogve kako do Srednje Evrope.

Zlato na Novi Zelandiji

Pred nedavnim so geologi na Novem Zelandu oodkrili zlate žile. Posebno bogate so v bližini Hukitike. V Avstraliji in drugod je ta vest zbudila veliko pozornost, kajti doslej so menili, da je na Novem Zelandu le malo zlata. V Sydneyu se je osnovala družba s kapitalom 200.000 funtov, ki hoče nova ležišča sistematično izkoriščati. Že po prvi vesti se je prijavila armada nezaposlenih, ki bi radi dobili delo v zlatih rudnikih. Dejali so jim pa, naj počakajo, da se prične sistematično delo. Boje se namreč, da bi se ponovile tragedije iskalcev zlata, kakršne so se dogajale v preteklem stoletju v Kaliforniji in na Aljaški.

Anthony Eden

angleški zunanji minister, se vrača s vladne seje v Downing Streetu

Poraženi abesinski rasi

Vojskovodje: Desta, Mulugeta, Seyum, Kasa in Imru

V abesinskem cesarstvu postanejo knezi in kraljevi namestniki posameznih dežel v primeru vojne vojaški poveljniki provinc, ki so jim izročene v upravo. V tej funkciji so za vsako storjeno napako in neuspeh osebno odgovorni cesarju, ki razpolaga ne le z njih življenjem, ampak tudi z njihovim imetjem. To nam pojasnjuje marsikateri napor abesinskih rasov, da bi izšli kot zmagovalci iz vojne. Če poročajo iz italijanskih virov da je pet abesinskih rasov premaganih skupno s svojimi 150.000 vojščaki, pomeni to za Abesinijo ne le izgubo ozemlja, ampak tudi za rase same izgubo časti, premoženja in na koncu še glave.

Prvi izmed abesinskih vojskovodij, ki ga je zadel na italijansko-abesinskem bojišču poraz, je bil ras Desta, cesarjev zet. Haile Selassie ga je po Grazianijevi zmagi pri Negheliju pozval na odgovor ter ga dal zapreti v svojo palačo. Začasno mu je vzel plemenitaški naslov ter ga dal ločiti od njegove žene, ki je cesarjeva hči. Ras Desta je obtožen, da je kupčeval z orožjem in strelivom ter s tem onesposobil svojo armado za častno in uspešno borbo proti sovražniku.

Drugi izmed premaganih abesinskih vojskovodij je ras Mulugeta, mož, ki ga ni več med živimi. Mulugeta je bil veteran iz vojne pri Adui l. 1896. Sedanji cesar ga je imenoval za vojnega ministra ter mu poveril sestavo načrta za obrambo države. Pred petimi leti je Haile Selassie povzdignil Mulugeto v plemenitaški stan. Toda ras Mulugeta ni samo napravil načrta za sedanjo obrambo v afriški vojni, on je tudi imel nalogo braniti Amoa v lagi in ko je to črto izgubil, je povzročil katastrofo abesinskih vojska. Smrt ga je rešila sline odgovornosti, ki si jo je bil nakopal s porazom svoje in drugih armad na severnem bojišču.

Tretji poraženi vojskovodja je ras Seyum, vnuk bivšega cesarja Ivana, ki je vladal Abesinijo od l. 1872. do 1889. Seyum je razpolagal s približno 40.000 slabo oboroženimi vojaki. Mož je izvrsten opazovalec ljudi in iskren občudovalec evropske civilizacije. Ras Seyum je rezidiral v Adui in si je delil provinco Tigre z uskokom rasom Gukšo.

Četrti izmed poraženih abesinskih knezov je ras Kasa, potomec stare abesinske plemenitaške rodbine in najimovitejši človek v državi črnega cesarja. V nasprotju z rasom Seyumom je ras Kasa sovražnik Evrope in privrženec stare abesinske tradicije. Vladal je provinco, ki daje v vojni 120.000 dobro oboroženih mož.

Končno še ras Imru, guverner province Godžam. Ta ras je veljal za največjega nasprotnika italijanske okupacije. Ras Imru je moderno orientiran človek, zelo preudaren in energičen v vsakem pogledu. V zadnji bitki se je odlikoval po nenavadno gibčni prilagoditvi. Ko je njegovi vojski grozil pogin, je pokazal silno okretnost s tem, da se je zatekel k taktiki brzega umika, ki mu je pomagala rešiti del njegovih čet. Ras Imru bi bil razmeroma najboljše izplaval, da niso pritisnila italijanska letala, ki so bežečo vojsko obmetavala z bombami in ji prizadejala hude izgube. Ras Imru je svak abesinskega cesarja in je bil več let vladarjev namestnik v Hararju.

Smrt bivšega dunajskega justičnega ministra

Na Dunaju je umrl v 74 letu svoje dobe bivši avstrijski justični minister dr. Rudolf Paltauf. Rodil se je blizu Celja in je bil nekaj časa tudi državni tožilec v Mariboru, pozneje pa je deloval v Gradcu. Leta 1922. je postal Paltauf predsednik najvišjega sodišča na Dunaju od katerega se je poslovil ko je dosegel zakonito predpisano starostno dobo konec decembra 1927

Nesrečni bogataši

Rockefeller za bodečo žico — Morgan z oklopnim avtomobilom

O ameriških milijonarjih krožijo najbolj fantastične zgodbe. Pri tem pozabljajo ljudje kaj radi na neko stran njihovega življenja, ki nikakor ne spoda med prijetne.

Med temi milijonarji ni namreč skoraj življenja, ki nikakor ne spada med pritiskom velikega strahu, ki se poleže kvečjemu v urah dela. Neprestano se čutijo ogrožene. Nevoščljivci, norci in zločinci jim neprestano pošiljajo grozilna pisma. Ugrabitelji, ki jih v Ameriki še vedno mrgoli, se poskušajo nad njimi z izsiljevalnimi pismi. Vsakdo, ki se ponaša v Ameriki z milijonom, je prisiljen vzdrževati telesnega detektiva ali pa celo četo stražnikov. Ne milijonar sam, niti člani njegove rodbine ne smejo napraviti niti koraka, ne da bi prej obvestili svoje stražnike.

Podeželski stan starega Rockefellerja ni obdan samo z bodečo žico, temveč tudi z veliko četo policistov, ki so oboroženi s puškami. Skozi to stražo ne more do starega Kreza niti kakšen nedolžen lovec avtogramov. V največjem strahu izmed vseh ameriških milijonarjev pa živi baje Morgan. Odkar so nanj izvršili dva atentata, ne puste nobene uje osebe več v njegovo okolico. V zadnjem času si je najel celo posebnega »okuševalca«, ki mu je dana naloga, da preizkusi vsako jed, preden jo servirajo bogatinu. Preizkuša jo pred njegovimi očmi. Jed bi bila namreč lahko zastrupljena. Šele potem tvega Morgan obed, ki v takšnih okoliščinah seveda ne more biti bogve kako prijeten.

Do tega ukrepa je prišlo zavoljo tega, ker je dobil anonimno pismo, da se je v njegovo policijsko četo spo nekliko razbojnikov. To pismo je bil skoraj gotovo le šala, kajti izbera Morganovih detektivov se vrši z največjo skrbnostjo. Vendar je zadostovalo, da je dal milijonar svoje detektive preiskati in preizkusiti po državni policiji. Našli niso nič sumljivega, vendar Morganu strah ni izginil in obenem z okuševalcem si je naročil nov oklopni avto in posebno letalo, s katerim mu njegovi detektivi sledijo na vsaki večji poti.

Pripravljenost za vsak slučaj

Francija je glede na nemško remilitarizacijo Porenja ojačila svoje posadke v obmejnem pasu. Tu vidimo posadko, ki odhaja na svoje določeno mesto v neki lozenski vas.

27 milijonov radijskih poslušalcev

Ob koncu prejšnjega meseca se je zaključilo zimsko zasedanje svetovne radijske zveze. Udeležilo se ga je 29 evropskih in 7 izvenevropskih radijskih družb. Iz poročil njihovih zastopnikov je bilo razvidno, da se je število radijskih poslušalcev lansko leto od predlanskih 23,5 milijona dvignilo na 27.6 milijona torej za več nego štiri milijone. Naslednji kongres se bo vršil od 22. jun. do 1. julija v Lozani.

ANEKDOTA

Največji starogrški slikar Apel je bil včasih zelo jedek. Neki drugi slikar mu je s precejšnjo samozaljubljenostjo razkazoval svoje nanovejše delo in je na koncu dejal »V dveh dneh sem ga napravil«.

»Videti je«, je odgovoril Apel suho.

VSAK DAN ENA

»Moja klijentinja še dozdaj ni odstranila dokaza, ki ga ji je bil njen mož poveznil na glavo!«

Kupuj domače blago!

H. CVETIN: 14

Zadnja stran

Marko se ni ustavljal ob tej okolici, ki jo je dobro poznal. Zastokal je, se spustil na rob kavča, si vtaknil poceni cigareto med ustnice in z zahvalo sprejel prižgano šibico iz Marjine roke. Živčno je puhnil prve oblačke proti stropu.

»Profesor je mrtev — — « je rekel nato kar iznenada, ne da bi odvrnil oči od Marjinega obraza.

Nagla bledica se je razlila po dekletovem obličju. Roka ji je vztrepetala in spustila še gorečo užigalico na tla. »Kaj — kaj praviš — Marko?«

»To, kar je res!« Glas mu je bil nenaravno hripav. »Mrtev — umorjen — ustreljen!«

Trenutek ali kaj je bilo med njima vse tiho. Nato pa — — —

»Moj Bog, to je strašno — « se je zmedeno iztrgalo Marji. »Umorjen — praviš — — ?«

Marko je čudno presunljivo gledal sestrično. »Ali nisi še ničesar vedela o tem?«

Marja je osuplo skomignila z rameni. »Seveda ne! — Kako naj bi bila zvedela? — A povej že, govori — — kaj se je prav za prav zgodilo? — Le kako je bilo mogoče — — — ?« Onemoglo je mahnila z rokami in umolknila.

Marko je bil naslonil glavo v dlani. Čisto tiho je strto mu je zvenel glas, ko je izpregovoril: »Bilo je snoči, ko sva se ločila. Krenil sem proti stričevi vili, kakor je bilo domenjeno.

V svoje začudenje sem našel vrata odprta. Na mostovžu je čakal redar, ki me je odvedel v knjižnico. Tam sem našel komisarja, ki mi je rekel, da vodi preiskavo. Iz njegovih ust sem zvedel, da je o polnoči neznan storilec ustrelil strica. In potem je prišlo tisto, česar ne morem razumeti in ne morem — — «

Premolknil je in z nagrbančenim čelom zastrmel predse v obdrsano preprogo.

»Pokazal mi je samokres, s katerim je bilo dejanje izvršeno — in ta samokres sem spoznal! — Bil je moj! Tisti, ki ga prav zdaj rabim v prvem dejanju drame v Malem gledališču — «

»Marko — « Dekle je bilo stopilo tik do njega. Brezmejna groza se ji je zrcalila na obličju. »Ali — to je nemogoče! — Kako bi mogel tvoj samokres — — — «

»S tem vprašanjem si sam že ves čas zaman belim glavo — « je zamolklo odvrnil. In Marja ni opazila, kako jo je spet predirljivo pogledal.

»Morda je bil pa samo podoben tvojemu — — « je negotovo oporekla.

Odločno je zmajal z glavo. »Vsekako je samokres tisti, ki sem ga včeraj rabil pri predstavi, nabitega s slepim nabojem. Pomota je nemogoča. Na neopaznem mestu petelina je vrezano ime Malega gledališča, iz čigar rekvizitne zbirke je. Ne — ne — samokres je tisti — in med predstavo, po prvem dejanju, mi je moral izginiti iz garderobe, kjer sem ga hranil. Sicer si ga morala pa tudi ti videti! Saj si bila v presledku po prvem dejanju pri meni v garderobi! Ali se ne spominjaš? Takrat, ko sva se dogovorila za snidenje na Wilsonovi cesti!«

Razburjenost, ki jo je komaj brzdal, mu je drhtela v glasu, ko je izrekel to vprašanje. In mahoma se je jel kar boječe ogibati Marjinega pogleda.

Dekle je počasi prikimalo. »Seveda se spominjam! Po prvem dejanju sem bila pri tebi v garderobi — a samokresa nisem videla. Kdo bi ga bil utegnil pozneje vzeti?«

»Razen tebe ni bilo ves večer nikogar v garderobi«, se mu je mrtvo iztrgalo.

Marja je vzdignila oči. »Marko — kaj hočeš s tem reči?«

»Nič!« je rekel in mahnil z roko. »Seveda nič! Ali — vse to je tako čudno! — Kdo bi mi bil utegnil vzeti samokres iz garderobe in z njim ustreliti strica? Name — samo name bo padel sum, da sem storil to dejanje — «

Beseda mu je izzvenela v grenkem smehu.

Marja je bila molče sedla k njemu na kavč. Njene roke, ki so bile mahoma bolno bele in mrzle kakor marmor, so se krčevito izprepletle.

»In kaj je rekel komisar, ko je slišal, da je samokres tvoj — — «

Marko je tiho zastokal. »Saj to je tisto! — — Nisem mu povedal, da je moj! — Rekel sem, da sploh ne poznam tega orožja — in videti je bilo, da mi je verjel — — «

»Marko, kako si mogel to storiti!«

»Tega — — sam ne vem! — Morda mi je strah nad stričevo nagło smrtjo vzel jasno razsodnost — ali pa nemara — — kaj vem, kaj je bilo! Vsekako nisem hotel, da bi me spravili v kakršno koli zvezo z zločinom — ne mene ne tebe! Zakaj tudi nate bi bil utegnil pasti sum, čeprav samo od daleč! Bila si stricu sovražna — še sovražnejša od mene! — In vse samo zaradi te preklete pravde! — — Pomislil sem, da ne smejo osumiti n o b e n e g a izmed naju in zato sem zatajil samokres! — Saj zdaj se zavedam, da je bilo morda strašno nespametno od mene — a tisti mah nisem bil pri svoji pameti — in ko mi je komisar pomolil samokres — — — skratka, drugače nisem mogel ravnati!«

Marja ga je molče poslušala. Sočutno razumevanje se ji je zrcalilo na obrazu. Njena roka ga je rahlo gladila po laseh.

»Prepričana sem, Marko, da si hotel samo najboljše — a ravnal si napak, da bolj nisi mogel! — Ne ti ne jaz — nobeden izmed naju ni v zvezi s tem zločinom, nobenega ne zadene niti najmanjša krivda, da je stric mrtev! — Takoj bi bil moral povedati resnico — zakaj zdaj je najbrže prepozno! — Če zdaj poveš policiji, da si sam lastnik orožja, bi te to strašno obremenilo, ko si sprva vse utajil! — A gotovo si po nepotrebnem beliva glavo zastran tega! Kako bi mogli sploh pomisliti na to, da bi te spravili v zvezo z umorom?« Poizkusila se je hrabrilno nasmehniti, toda njen smehljaj mu ni šel do živega.

»To, kar se ti zdi nemogoče, se je že zgodilo —« je tiho odvrnil.

»Kaj — Osumili so te?«

»Da — — zakaj policija ni našla na kraju dejanja samo mojega samokresa, ampak tudi moj klobuk!«

Za utrip srca je bilo med njima tiho kakor v grobu. Nato je Marja divje zagrabila moža za komolec.

Kulturni pregled

Spisi T. G. Masaryka v novih izdajah

»Pravo ljudu« je nedavno objavilo daljši prispevek literarnega tajnika prezidenta T. G. Masaryka Vasila Škracha »Co čist z T. G. Masaryka«. Pisec se predvsem spominja, da je 10. marca poteklo 60 let, kar je bil Masaryk na dunajski univerzi promoviran za doktorja filozofije (kot prezident je temu doktoratu pridružil še 16 častnih doktoratov, med katerimi je tudi filozofski doktorat ljubljanske univerze). Pred 50 leti je s člankom v Athenaeu začel znameniti boj zoper rokopise (1886). Pred 40 leti je izšla njegova knjiga o Havličku, ki je »dober uvod v politično mišljenje Havlička in Masaryka, uvod v načela tiste razumne in poštene havličkovske politike, ki se nanjo Masaryk tako rad in pogosto sklicuje.« Pred dvajsetimi leti pa je Masaryk predložil Briandu svoj sloveči osnutek Nove Evrope in v jeseni istega leta obrazložil v predavanju »Slovani v svetu« upravičene zahteve slovanskih narodov.

Izmed Masarykovih spisov opozarja V. Škrach na trajni in neizčrpni pomen knjige »Svetovna revolucija«, ki je pravo sveto pismo češkoslovaškega državljana« in katere nova izdaja za letošnji 7. marec je dosegla častno število 103.000 izvodov. Knjiga je prevedena v devet jezikov. Škrach poudarja, da je treba to zares izpovedno Masarykovo knjigo čitati vedno iznova, saj se šele pri ponovnih čitanjih pokažejo mnoge njene miselne vrednote, ki jih v začetku sploh ne opazimo.

Nadalje pripoveduje Škrach, s kakšno natančnostjo in vnemo je T. G. Masaryk pripravljal novo izdajo svoje »Konkretne logike« iz l. 1885., kajti tu gre za izrazito sistematični spis za uvod v filozofijo, in ne samo to: tudi za uvod v politiko. »Zakaj organizacija znanosti kakor sploh sleherna organizacija se naposled usmerja v politiko«. Sedaj pripravlja Masaryk tretji del svoje knjige »Rusija in Evropa«; v njem poda svojo razčlembo Dostojevskega in preide k osrednjemu problemu ruskega vprašanja, ruske filozofije zgodovine in verstva: h konfrontaciji ruskega duha z Evropo. Rokopis za tretji del je bil končan že pred vojno, a pozneje podvržen večkratni temeljiti reviziji, dokler ni sedaj dobil dokončne oblike.

Založniki so večkrat prosili T. G. Masaryka, da bi dovolil izdati novo izdajo svojega važnega spisa »Socialno vprašanje«. Prezident pa je hotel spis temeljito predelati na osnovi velikih socialnih gibanj in izkušenj sodobnosti. Šele l. 1933. je opustil načrt tako temeljite revizije in izpopolnitve in prav za letošnji 7. marec je izšel prvi zvezek nove, druge češke izdaje tega pomembnega spisa. Besedilo je znatno izpremenjeno po nemškem prevodu, ki ga je Masaryk tudi že precej zrevidiral v primeri s prvo češko izdajo. — Letos v jeseni bo 40 let, kar so pričeli izhajati v »Naši dobi« njegovi članki »Moderni človek in verstvo«, ki tvorijo prehod od njegove prve knjige »Samomor« iz l. 1881. k vsem ostalim, zlasti »Rusiji in Evropi« in »Svetovni revoluciji«. Skozi ta spis vodi najkrajša pot za one, ki bi hoteli prodreti v samo življenjsko središče Masarykovih pogledov na svet. Članki so izšli nedavno v posebni knjigi pri Laichtru v Pragi.

Z dovršitvijo drugega zvezka »Socialnega vprašanja«, ki izide letos jeseni (v tem zvezku bo zlasti nova bibliografija idejni register in druge izpopolnitve), z novo izdajo »Češkega vprašanja« in s tretjim zvezkom »Rusije in Evrope« bo izpopolnjena prva in poglavitna edicijska naloga s stališča samega Masaryka — izdano bo to, kar si je sam želel imeti v novih književnih izdajah.

V. Škrach pa tudi opozarja na značaj in pomen Masarykovih manjših spisov, kakor so »Humanitetni ideali«, »Jan Hus«, »Jan Amos Komensky« in drugi.

—o.

Beethoven in Kreutzer

Violinist K. Rupel bo na petkovem koncertu izvajal slovečo »Kreutzerjevo sonato«. Ob tej priliki nekaj skromnih misli:

Od vseh Beethovnovih skladb je najbolj znana v širokih krogih kulturnih plasti prav Kreutzerjeva sonata za violino in klavir. Ta njena popularnost izvira iz več vzrokov: prvič je to ena najboljših violinskih sonat sploh, drugič je bila posvečena enemu največjih violinistov in po njem opetovano izvajana, in slednjič jo je hotel nekako herostratsko ovekovečiti veliki mislec Tolstoj — skoraj z nasprotnim učinkom, kakor si ga je želel. Tako je srečno naključje hotelo, da je to delo, ki je nastalo, kakor vse Beethovenove violinske sonate, priložnostno, zavzelo v kulturi vsega človeštva tako važno mesto, da je posredno vplivalo na oblikovanje duševnosti današnjega človeka. Tako je prav značilno, da se je v Tolstoju rodila ob poslušanju Beethovnove sonate misel njene vsebinske analize, ki je vplivala na ustvaritev njegovega pač najbolj popularnega dela, ravno »Kreutzerjeve sonate«, čitanje tega moralistično-dramatičnega dela pa je zanetilo v Janačku osnovo enega njegovih najjačjih del: godalnega kvarteta istega naziva.

Povod osnovi vseh teh umetnin je bil popolnoma prozaičen in zunanjostni. Beethoven se iz lastnega nagiba bržkone ne bi bil nikdar lotil komponiranja violinskih sonat, kajti oblika sama mu ni ustrezala, ker predstavlja nekakšen kompromis med globino idej in snovno virtuoznostjo: pri violinski sonati trpi vseskozi kontinuiteta zamisli v korist briljantnosti obeh izvajalcev, zato predstavljajo Beethovnove violinske sonate nekake koncerte brez orkestra (kakor je previdno krstil Schumann svojo 3. sonato). Seveda imajo vse polno mest, ki očitujejo velikega genija. Vendar ni mogoče trditi, da bi bil Beethoven ravno v violinskih sonatah utrl nova pota, vsaj do Kreutzerjeve sonate ne. Sonata tega naziva je deveta in je nastala leta 1803. ter nosi številko op. 47. Beethoven je v tem delu dal violinistu posebno priliko, da se izkaže kot virtuoz. Že takoj uvodni stavek v A-duru (v ostalem je prvi stavek vseskozi napisan v a-molu) daje obema izvajalcema sproti možnost, da se s prvimi toni uvedeta kot virtuoza. Temu adagio — uvodu sledi glavni stavek, Presto, ki je služil Tolstoju kot opora za postavitev njegovih drznih in danes že res za krivične spoznanih sodb o umetnosti in njenem vplivu na človeško delovanje in nehanje. Res je ta stavek poln strastno neugnane življenjske sile, moči, zanositosti in neizprosne dramatičnosti. Koncertantno tekmovanje med violino in klavirjem je izvedeno z železno doslednostjo, zato je stavek enako težak za violinista ko za pianista. Nasproti dotedanjim violinskim sonatam pomeni to delo korak v sfere titanskih idej, ki jim je violina skoraj prešibek tolmač in ki bi zahtevale orkestrske obdelave. Po prvem stavku sledita Andante z varijacijami in Finale. Drugi stavek že preide v skoraj popolnoma virtuozno obeležje, ki ga potrjuje zaključna tarantella, kakor bi se mogel nazvati tretji stavek. To je eden najbolj briljantnih stavkov, kar jih je Beethoven napisal in poln žarkega temperamenta, zato si je vedno svest uspeha.

Sonata je bila napisana za mulatskega virtuoza Bridgetowerja, s katerim jo je Beethoven tudi vprvič izvajal. Ker sta se pa kasneje zaradi razlike v glasbenih nazorih sprla, jo je posvetil takrat najslavnejšemu violinistu, Rudolfu Kreutzerju. Tako je prišla sonata do tega naziva.

Tolstoj je mnenja, da se je nahajal Beethoven v posebno razburjenem stanju, ko je komponiral prvi stavek. Upravičenost njegovega razburjenja je Tolstoju jasna. Ne uvidi, pa kako pride sam do tega, da ga skladatelj potegne s seboj v brezdno svojih žarečih misli ter ga postavlja pred popolnoma novo gledanje na svet. Spregleda pa pri tem, da ni to le vpliv glasbe, temveč predvsem njegovo lastno razpoloženje, ki ga glasba slučajno, ali prav za prav po njegovi lastni volji podčrtava. Estetika, ki jo Tolstoj zastopa v svojem silnem in znamenitem delu, je pripisovala glasbi specielne zmožnosti vplivanja na človekovo razpoloženje. Danes sodimo že drugače, ker spoznavamo, da ista skladba, ki v danih okolnostih vpliva morda razvedrilno, utegne v nasprotnem obeležju povzročiti otožnost in tako naprej. Zdaj, ko vzamemo glasbo z bolj absolutnega kot pa uslužnostnega stališča človeškemu razpoloženju, smo tudi bliže temeljnemu razpoloženju ustvariteljev v glasbi. Kot je Beethoven pustil svojemu muzikalnemu duhu, da je prosto, brez okov vsakdanjih misli in ne podvržen trenutnim nastrojenjem snoval, gradil in kronal njegova dela, tako tudi danes lahko poslušamo ta dela brez predsodkov. In tako bo tudi tako sporna Kreutzerjeva sonata najverneje in najmočneje vplivala na vsakega posameznika, pa najsi ta čuti tako in oni drugače. V tem je ravno univerzalna sila vsake prave umetnine, da vsakomur kaj pove.

L. M. Š.

Zapiski

Tako delajo češki založniki! Na tem mestu smo že poročali, da izide ta mesec pri praškem založniku L. Mazáču serija desetih knjig, samih prevodov iz jugoslovenskih literatur. Med njimi bo, kakor znano, Vl. Levstika »Dejanje«, T. Seliškarja »Naseljeni brod« in Juša Kozaka »Beli mecesen.« V smislu sporazuma med osrednjimi Jugoslov. — češkoslov. ligami v Beogradu in Pragi bi imela iziti v Beogradu enaka serija srbsko-hrvatskih prevodov iz češke in slovaške književnosti. O tem smo v kulturnem pregledu pred tedni obširneje razpravljali v zvezi s člankom publicista Adolfa Veselega v »Lit. Novinah.« Že tedaj smo rekli, da po naših informacijah noben beograjski založnik ne pripravlja recipročne serije prevodov, saj odgovorni činitelji pri Zvezi Jč lig niso niti v toliko ustregli preočitnemu interesu jugoslovenske kulturne propagande, da bi bili za praško serijo preskrbeli nameravani pregled jugoslovanskih slovstev. Kakor sedaj izvemo, so v Pragi dokončno napravili križ preko literarne obveznosti beograjske centralne lige. Založnik češke serije L. Mazáč pa je izjavil, da bo, če le mogoče, sam izdal nameravano serijo srbskohrvatskih prevodov iz češke in slovaške literature, ki bi jo bili morali izdati v Beogradu. Tudi v tem primeru se je pokazala velika kulturna širina češkega založnika.

Vladimir Roy. Slovaška literatura je nedavno izgubila tankočutnega pesnika in esteta Vladimira Roya. Podlegel je tuberkulozi v nekem sanatoriju na Tatrah, star malo nad 50 let. Z njim je umrl po Krasku največji slovaški pesnik predvojne Moderne. Kakor pravi o njem kritik in pesnik Jan Smrek, je bil Roy najsvojevrstnejša, pa tudi najtragičnejša osebnost med današnjimi slovaškimi književniki. Po rodu je bil iz rodbine francoskih hugentov, ki so se pomešali s Slovaki; bil je sorodnik Sv. Hurbana Vajanskega. Po svoji umetniško zelo tankočutni inteligenci je spominjal na Oscara Wilda. Njegova poezija je pristen izraz čistega liričnega doživljanja in vsa v službi lepote. Roy je bil po študijah protestantski teolog. Študiral je med drugim na Škotskem in postal veliki tolmač anglosaških literarnih mojstrov v slovaščini. Kot prevajalec je spominjal na našega O. Župančiča. Odlični so zlasti Royevi prevodi Shakespeara. V najnovejši številki praškega »Elána« je objavljenih več prispevkov v spomin tega, pri nas žal neznanega pesnika, ki je v svoji domovini pod Tatrami notranje doživljal vso zapleteno dramo sodobne evropske kulture in hrepenel v neskončnost. Med drugimi je objavljen njegov popolni prevod znamenite Polove pesmi »Krokarc«, ki jo je pri nas prevel Griša Koritnik.

Josipa Murna-Aleksandrova proza »Simpatija« je priobčila v slovaškem prevodu pesnika K. Geraldinija nova revija »Pramen« (2.—3. številka). K. Geraldini, ki se je te dni po daljšem bivanju med Slovenci vrnil na Slovaško, namerava prevesti večje število slovenskih pesmi in proze.

Zbornik Ljube Wiesnerja. V zvezi z nedavno petdesetletnico odličnega hrvatskega pesnika Ljube Wiesnerja izide v kratkem v Zagrebu jubilejni zbornik s študijami in članki Miroslava Krleže, dr. A. Barca, dr. J. Krnica, Ladislava Žimbreka, Nikole Poliča in B. Borka.

14. mednarodni kongres Pen-klubov bo letos avgusta v Buenos Aires. Na programu so razna aktualna slovstvena in občа vprašanja. Jules Romains bo imel predavanje z naslovom: Inteligenca in življenje. Med številnimi gosti navajajo imena Thomas Mann, Stef. Zweig, José Ortega y Gasset, Miguel de Unamuno, Paul Claudel, André Gide, André Maurois in Paul Valéry, dalje Chesterton, Aldos Xuxley, H. G. Wells in Virginija Wolffova.

O švedskem slavistu Alfredu Jensenu je priobčila beograjska »Javnost« z dne 14. t. m. daljši članek L. Smodlake, obujajoč spomin na tega zaslužnega propagatorja slovanskih literatur v skandinavskih deželah in posebnega častilca slovanskega juga. L. Smodlaka prav posebno navaja in z značilnimi odlomki označuje Jensenove impresije iz jugoslovenskih dežel in sodbe o srbohrvatskih pisateljih. Jensenovi prepevi Prešerna in prevodi A. Aškerca in Cankarja pa bi bili vredni večje pozornosti. Danes, ko nimamo v skandinavskih deželah nikogar, kdor bi poznal naše kulturno in posebej še literarno življenje, kliče delo pokojnega A. Jensena (umrl l. 1921 na Dunaju med potjo v Jugoslavijo) po temeljitejšem proučevanju. V znamenju tega imena bi bilo treba obnoviti kulturne stike s skandinavskimi narodi! — V istem zvezku »Javnosti«, ki jo — kakor znano — izdaja in urejuje književnik Niko Bartulović, se zaključuje zanimiva študija Milana Marjanoviča o osebnosti in mentaliteti Ante Starčeviča. Poleg aktualnih političnih člankov in polemik je omeniti še prispevek ing. Drag. Šaja »O minimalnim nadnicima i platama« in dr. Jovana Stefanoviča »Problem ženskog prava glasa«.

Košajnc bo sedel 12 let

Razprava proti nevarnemu razbojniku

Maribor, 16. marca

Nevarni razbojnik in vlomilec Franc Košajnc, ki je bil strah prebivalstva na ozemlju med Mariborom in Gradcem, je sedel danes na zatožni klopi pred malim senatom. V obširni obtožnici je opisana cela vrsta vlomov in tatvin, ki jih je izvršil v času od 14. julija do 26. septembra 1935. Je nevaren mednarodni vlomilec, zmožen vsakega dejanja, da doseže svoj cilj. Lani 14. julija so imeli gasilci v št. Ilju veselico na vrtu Baumanove gostilne. Tukaj stanuje tudi Baumanova uradnica Ela Grmekova, ki je pustila sobo odprto, ker je bila ves čas v ližini. Ko je stopila zvečer v sobo, je opazila, da so ji izginili razni predmeti v vrednosti 5.340 dinarjev. Vlom je ostal dolgo nepojasnjen, dokler niso avstrijski policijski organi zaplenili kovčega, ki ga je bil Košajnčev pajdaš Anton Vihar oddal 18. julija 1935. na pošti v Gradcu za Viherjevo ženo Pavlo, ki je tedaj bila v Solnogradu. Kovčeg naj bi Viherevaj na Košajnčevo prošnjo izročila v Mariboru. V kovčegu se je našla ura budilka, ki je bila ukradena Tereziji Watingerjevi v Št. Petru pri Gradcu. Razen tega so bili v njem tudi predmeti, ki jih je Grmekova spoznala za svoje. S tem je bila podana jasna sled, ki je omogočila, da se je izsledil pravi krivec. Košajnc se je po aretaciji skušal izviti s trditvijo, da je kovčeg kupil od ciganov, s katerimi je 15. julija 1935 prekoračil mejo pri Št Ilju. Po šentiljskem vlomu je Košajnc izginil čez mejo in izvršil v okolici in predmestjih Graca razne vlomne tatvine. Ko so mu postala tla prevroča, se je vrnil v Maribor, kjer se je pajdašil s Pajmanom in Viherjem ter izvršil znana vloma v vilo veletrgovca Šmida v Hrastju pri Limbušu in v Klemenšakovo gostilno v Studencih. In spet je smuknil preko meje in izvršil okoli Gradca nove vlome. Ko se je vrnil v Maribor, ker so mu na avstrijski strani bili tik za petami, se je zanjka vedno bolj ožila, dokler ni prišlo 30. septembra do spopada ob starem mestnem pokopališču, kjer so padli številni streli.

Usodni 30. september

Tega dne je bil Košajnc dopoldne na mariborskem trgu. Za popoldne je imel domenjen sestanek na starem mestnem pokopališču z Ljudmilo Kavčičevo. Popoldne ga je neki znanec videl na mariborski aveniji in na Trgu svobode. Takoj je opozoril bližnjega stražnika. Od vseh strani so hiteli policisti skupaj peš in na kolesih ter obkolili staro mestno pokopališče. Košajnc ki je bil na pokopališču z Ljudmilo Kavčičevo, je takoj uvidel, koliko je ura bila. Začel je z nabitim samokresom v rokah begati po pokopališču da bi pobegnil preko zida. Ker se na klice stražnikov ni ustavil, so ti oddali proti njemu več strelov. Košajnc pa je vračal s streli iz samokresa. Pri vratih je hotel Košajnc zbežati. Ko mu je pa stopil nasproti stražnik Jakob Grbac, je Košajnc ustrelil, ni pa k sreči zadel. Slednjič se je posrečilo Kojancu, da je preskočil plot in zbežal proti Gregorčičevi ulici. Policijski organi so takoj šli za njim. Na križišču Gosposke in Gregorčičeve ulice mu je stopil nasproti ključavničarski pomočnik Franc Sadek. Košajnc je streljal proti njemu, a ga ni zadel. Sadek je letel za njim in ga skušal s podstavitvijo vreči na tla, kar se mu pa ni posrečilo. Od zadaj ga je prijel z desnico okrog vratu, v naslednjem trenutku pa je Košajnc že ustrelil nanj preko ramena — in Sadek je obležal s strelom v glavi ... Medtem pa so že prišli stražniki, mu iztrgali orožje in ga odvedli na policijo.

85.000 Din škode

Državni pravdnik je obtožil Košajnca zaradi 10 tatvin in vlomov: 14. julija je vlomil v stanovanje Eli Grmekove v Št. Ilju, 20. julija 1935 je ukradel Tereziji Watzingerjevi pri Sv. Petru v Avstriji razne predmete v vrednosti 370 Din. Še isti dan je v Gradcu vlomil v stanovanje Josipa Kobina ter odnesel razne predmete v vrednosti nad 1000 dinarjev. Naslednji dan se je splazil v stanovanje Ivana Rauschhoferja v Gradcu in mu odnesel številne predmete v skupni vrednosti 23.000 Din. V noči na 7. avgusta se je vtihotapil v stanovanje Krištofa Helforta v Gradcu in odnesel razne predmete v skupni vrednosti 12.000 Din. 17. avgusta je bil v družbi Josipa Pajmana v Hrastju pri Limbušu in ukradel Rupertu Šmidu iz stanovanja predmete v vrednosti 9650 Din. Nato je v noči na 7. september ukradel iz gostinliških prostorov Franceta Klemenška v Studencih pri Mariboru razne predmete v vrednosti 3813 dinarjev. Potem se je spet podal v Avstrijo in 23. septembra 1935 je odnesel J. Hofferju v Ruckerlsbergu razne predmete v vrednosti nad 1000 dinarjev. Dne 26. septembra 1935 zvečer se je pojavil v Waltendorfu pri Gradcu ter ukradel iz zaprtega stanovanja Domenika Evstachija dragocene predmete v skupni vrednosti 18.000 Din. Skupno gre torej za škodo okoli 85.000 dinarjev.

Razen tega pa je Košajnc tudi obtožen, ker je dne 30. septembra 1935 v Mariboru na begu pred organi mestne policije v Mariboru, ki so ga hoteli aretirati, oddal več strelov iz samokresa in ustrelil v glavo ključavničarskega pomočnika Franca Sadeka.

Mnogo občinstva

Za razpravo je bilo ogromno zanimanje, razpravna dvorana je bila nabito polna. Med navzočimi je bilo veliko kriminalnih tipov, ki so jih stražniki polovili ob pričetku razprave. Košajnc slabo slovensko govori in razume in je moral pomagati tolmač za nemški jezik. Pred zaslišanjem je jetniški paznik snel Košajncu verige z rok.

Na predsednikovo vprašanje, če je kriv, je Košajnc dejal, da ni kriv, kar mu očita obtožnica. Priznal je prejšnje številne vlome, zaradi katerih je bil deloma že obsojen, ni pa hotel priznati vlomov v Hrastju in Limbušu in pri Klemenšeku v Studencih, ter v stanovanje Eme Grmekove v Št. Ilju v Slov. Goricah. Najbolj zanimivo je bilo zaslišavanje v katerem je Košajnc pripovedoval, kako se je s tovornim vlakom vozil iz Maribora v Avstrijo. Na predsednikovo vprašanje, zakaj se je vozil s tovornim vlakom je Košajnc odgovoril, da to nič ne stane in da tu tudi ni nobene kontrole.

Predsednik: kako ste stopili v tovorni vlak? Košajnc je dejal, da se je skril pod Vollerjevo gostilno pod železniške vagone. Ko je vlak privozil počasi mimo, se je pognal na prazno zavoro in se tako pripeljal v Avstrijo. Košanjc je navajal, da je začel krasti, ker ni dobil nikjer dela. Nato je bil zaslišan priča Franc Klemenšak iz Studencev. Med zaslišavanjem je Košajnc dejal Klemenšku: »Ali se upate priseči, da sem bil jaz pri vas? Rotim vas, če se niste nikoli v življenju zmotili, tedaj ste se gotovo danes. Jas sem bil takrat v Avstriji s Pajmanom.«

Nato je bil zaslišan glede usodnega dne, ko je bil zasačen na starem pokopališču. Predsednik: »Zakaj ste streljali na policijo?« Košajnc: »Nisem imel namena, da bi se branil, ali da bi koga ustrelil. Samokresa sem nosil pri sebi, ker sem ju hotel spraviti v denar, ne pa da bi koga ubil.«

Obstreljeni Sadek pričuje

Nato je bil zaslišan priča Franc Sadek, ki je bil obstreljen. Sadek je natančno navajal vse podrobnosti in naposled pripomnil, da z vso gotovostjo ne more potrditi, da ga je obstrelil Košajnc. Ko ga je predsednik vprašal, kaj zahteva za izgubljeno oko in bolečine, je Sadek odgovoril, da 200.000 Din, nakar ga je predsednik opozoril, da bo to pač težko, ker Košajnc nič nima. Podrobno je nato Košajnc pripovedoval, kako in zakaj je zašel na krivo pot in zakaj je postal vlomilec. Je sin slovenskih staršev iz Göstinga pri Grazu. Oče mu je zgodaj umrl. Dovršil je tri realke, nato je bil natakar, v svetovni vojni je bil korporal. Po vojni je prišel k materi. Pozneje je bil zaradi delikctov izgnan iz Avstrije v Jugoslavijo. Dela ni mogel dobiti in je prišel v Celje, kjer je izvršil z nekim Kranjcem več vlomov. Zaradi tega je bil pred celjsko porotno obsojen na 9 let ječe.

12 let težke ječe

Nato je govoril državni tožilec Sover, ki je Košajnca označil kot družbi nevarnega. Dr. Novak je v obrambnem govoru navajal, da se bo Košajnc poboljšal, ker se hoče poročiti. Senat se je umaknil k posvetovanju in kmalu nato je predsednik dr. Tomšak razglasil obsodbo, da je Košajnc obsojen na 12 let težke ječe, na 300 Din globe in trajno izgubo častnih pravic. Košajnc sodbe ni sprejel. Ko je njegova ljubica Ljudmila K. slišala sodbo, je pretresljivo zaihtela. Povedala je, da je bilo danes vse pripravljeno, da se ob 15. [illegible] sodba [illegible].

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo orzi, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.- v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelek „Jutra", Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovskega sotrudnika

mešane stroke z večletno prakso, perfektnega manufakturista in izložbenega aranžerja, sprejme P. Koren, preje Šterk, Črnomelj. 6141-1

Krojaškega pomočnika

za moška dela, sprejmem Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 6370-1

Čevljarsko štoparico

dobro, sprejmem takoj. — Miljkov Živko, Emonska cesta 2. 6382-1

Šofer - mehanik

prvovrstna moč, dobi mesto proti dobri plači. Ponudbe pod šifro »Stalno nameščenje« na ogl. odd. Jutra. 6373-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; davek Din, za dajanje naslova 5 Din, najmanjši znesek 17 Din

Krojaški mojster

za boljša dela za dame in gospode, išče dela v mestu in izven mesta Gre tudi na dom. Langeršek, Riharjeva ul 3 Ljubljana. 6322-2

Mehanik

dober delavec, išče službo. Franjo Zore, Brezovica 27 pri Ljubljani. 6369-2

Potniki

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lep postranski zaslužek!

Sprejmemo spretnega zastopnika za Ljubljano, ev. vso Slovenijo, za prvovrstne kozmetične izdelke. Ponudbe pod »Zastopnik 242/A-6« na Interreklam d. d., Zagreb, Masarykova 28. 6368-5

Vajenci(ke)

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vajenca

za trgovino z mešanim blagom, s primerno predizobrazbo, sprejme Norbert Zanier & sin, Sv. Peter, Savinjska dolina. 6378-44

Pouk

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Instrukcije

dobite najceneje v pripravljalnem tečaju za dijake srednjih in meščanskih šol v Beethovnovi ulici št. 7. Učijo sami profesorski kandidati in sicer vsak samo svoj predmet, kar jamči za uspešno napredovanje učencev v šoli. Vsak učenec ima za vsak predmet 3 ure pouka na teden. Mesečna učnina znaša 80 Din za predmet. Vpisovanje se vrši vsak delavnik od 3—4 popoldne v Beethovnovi ulici št. 7, pritličje, desno. Odbor DBPK. 6360-4

INSERIRAJ V „JUTRU"

Prodam

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Košarske izdelke

vseh vrst, raznovrsten materijal in orodje, prodam po zelo znižani ceni do 31 t. m. Ne zamudite ugodne prilike! Fany Patik, Radovljica, Graščina. 5999-6

Razprodaja

ceneje naredi solitve vsa žlahtna drevesa, vrtnice in lepotičje, dnevno na Šentjakobskem trgu in Rožna dolina X/12. 6359-6

Avto, moto

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Motorno kolo

Indian in mali Motosacoche se ceno proda Škafar P. Rimska c. Ljubljana 6252-10

Ford

osebni, lep, 5 sedežen, vožen komaj 25.000 km, naprodaj. Natančnejše iz prijaznosti Gustav Ozim, Sv. Jakob v Slov. goricah. 6381-10

Pohištvo

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pohištvo

vsakovrstno izdeluje po lastnih in danih načrtih iz zajamčeno suhega lesa po najnižjih cenah tvrdka Ignac Repše, Ljubljana, Dvorni trg št. 1. Stalna zaloga najmodernejšega pohištva. 5991-12

Živali

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Konja

srednjevelikega, močnega in lepega, v starosti 5—8 let, kupim. Kupim tudi pripravne vozove za samca. Josip Razboršek, Trbovlje. 6367-27

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah

Černe, juvelir

Ljubljana, Wolfova ulica 3

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vse denarne posle

nakup in prodaja vrednostnih papirjev

vnovčevanje

vloge pri denarnih zavodih, menic in čekov, sekont in reeskont

posojila

kompenzacije dolgov, konvertacije

Srečke drž. razredne loterije

izvršuje

strokovno in strogo solidno

Priložite znamko!

Bančno kom. pisarna

Rudolf Zore

LJUBLJANA.

Gledališka ulica 12. Telefon 38-10. 76-16

Hranilne knjižice

ljubljanskih zavodov: Mestne hranilnice Ljubljanske posojilnice in Kmetske posojilnice izvedem naložbe v polni vrednosti. Alojzij Planinšek bančna poslov. pisarna Ljubljana Beethovnova ul. 14-II 6250-16

Din 180.000.-

gotovine iščem proti primernim obrestim. Vknjižba na prvo mesto na 2 posestvih, v katerih je gostilna in trgovina. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Sigurno in varno naloženo«. 6139-16

Vse denarne zadeve

terjatve v hranilnih knjižicah vseh denarnih zavodov, vrednostne papirje (Vojno škodo)

Nakup in prodaja

Izvede razne kompenzacije plačila dolgov pri denarnih zavodih s hranilnimi knjižicami in z gotovino

Izposluje in vnovči

vse hranilne knjižice takoj v gotovini in hranilne knjižice na varno vknjižbo na mesečno odplačevanje v gotovini v polnem znesku in jamstvu

Vlagatelji in dolžniki

Obrnite se v gornjih zadevah na spodnji naslov. Zanesljive nasvete glede nakupa prodaje in naložbe kapitala Vam daje brezplačno in jamči za strogo solidno izvedbo v vseh poslih.

Alojzij Planinšek, bančna poslov. pisarna Ljubljana Beethovnova ulica 14.-II. telefon 35-10. 6249-16

Kompanjonko

z denarjem vzamem. Ponudbe pod »339« na ogl. odd. Jutra. 6384-16

Knjižice

ljubljanske Kreditne banke in Mestne hranilnice, kupim za vknjižbo na I. mesto ljubljanske hiše. Ponudbe pod »77« na ogl. odd. Jutra. 6338-16

Hranilne knjižice

Mestne hranilnice v Mariboru do 500.000 dinarjev, prevzamem v polnem znesku na odplačevanje. Kot garancijo nudim prvo mesto vknjižbe na vrednost preko 1.500.000. Eventuelno sprejmem tudi družabnika. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Trgovska hiša«. 6375-16

Stanovanje odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje

s pritiklinami, oddam v Gregorčičevi ulici 12, s 1. aprilom. 6377-21

Trisobno stanovanje

s kuhinjo, oddam. Židovska steza 6. 6374-21

Stanovanja išče

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trisobno stanovanje

s kopalnico, mirno in sončno, v prvem nadstropju, v hiši z vrtom ali dvoriščem, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Profesor«. 6362-21a

Sobo odda

Opremljeno sobo

lepo, sončno, poceni oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 6365-23

Sobe išče

Sobo v Mariboru

opremljeno, iščem za takoj. Ponudbe s ceno na ogl. odd. Jutra pod »Lepo sobo«. 6371-23a

Lokali

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovino

v centru veleindustrije oddam s inventarjem ter zalogo. Najemnik lahko prevzame vse stranke. Promet 60 do 80 tisoč mesečno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Družinske razmere« 6140-19

†

Vsem, ki so na kakršenkoli način počastili spomin naše drage mame

ALOJZIJE RANDL

prisrčna zahvala!

Posebej pa se zahvaljujemo še preč. g. župniku Barletu, odsotnemu prof. dr. Snoju, hišnemu zdravniku dr. Misu, častitim Marijinim sestram iz Vincentinuma ter cenj. učit. zboru in učenkam šentjakobske osnov. šole.

V LJUBLJANI, dne 16. marca 1936.

ŽALUJOČI OTROCI.

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana — Brez posebnega obvestila

†

ANA HAMPERL naznanja vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je njen nadvse ljubljeni soprog, brat, stric in svak, gospod

LEOPOLD HAMPERL

POŠTNI NADKONTROLOR V POKOJU,

dne 15. t. m., po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, dne 17. marca 1936., ob 4. uri popoldne, iz hiše žalosti Ulica na grad št. 6, na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 16. marca 1936.

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Posestniki

niž. vil, parcel in posestev, ne trudite se sami s prodajo, zaupajte se meni, prepričali se bodete o solidnosti kakor že mnogo drugih do sedaj. Pristavec Franjo, nakup in prodaja nepremičnin, Ljubljana, Erjavčeva cesta 4a. — Telefon 23-81. Nasproti dram. gledališča. 73-20

Več stavbnih parcel

ugodno naprodaj. Wester, Hradeckega cesta 8. 6360-20

Dvostanovanjsko hišo

z lepim vrtom, elektrika, voda in plin, bližu Tabora, prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Moderno«. 6361-20

Razno

TRENCHCOATE ter vsa UBLACILA v ogromni izberi, odlično izdelana si nabavite najugodnejo pri PRESKERJU Sv. Petra c. 14 Telefon 38-83

Telefon 2059

Suha drva, premog, karbopakete dobite pri **I. POGAČNIK** Bohoričeva ul. št. 5

SENZACIONALNA IZPREMEMBA V MODI PUDRA

Iz Pariza prihaja skrivnost novega „mat" pudra

Elegantne Francozinje so kreirale novo modo, ko so našle puder, ki daje polti videz breskvinega cveta ter prepreči za ves dan tudi najmanjše sledove svetlikanja.

Skrivnost je v tem, da se po novem načinu izdelave najfinejši puder trikrat preseje skozi svileno sito in zmeša z dvojno peno smetane. Ta novi način izdelave pudra, ki je plod dolgoletnih raziskov francoskih kemikov, je patentiran od tvrdke Tokalon. Puder Tokalon omogoča odstranitev svetlikanja nosu in mastne kože. Da Vam prekrasno polt, ki ostane popolnoma »mat« polnih 8 ur. Če uporabljate »mat« puder Tokalon, se Vam koža ne bo svetlikala niti na vetru in dežju in tudi ne pri potenju. Ta puder daje licu videz svežih dražestnih rožnatih listov ter zviša v veliki meri Vašo privlačnost. Nabavite si puder Tokalon ker on, pri vseh velikih stroških pri izdelavi, ni dražji.

ZA MOŠKE OBLEKE

Nudimo veliko izbiro kamgarna v najnovejših modnih desenih od 78.—, športne ševiote trpežne v vseh barvah od 60.— naprej, polvolno za fantovske oblekce šir 140 cm od 28.— naprej, trpežen loden za lovske in sportne obleke, blagove za modne hlače, pumparice, jankerje, Gabardine za trenčkote kakor tudi vsakovrstno blago za moške podlage i. t. d. po jako nizkih cenah.

F. I. GORIČAR, Ljubljana

Oglejte si brezobvezno pri SV. PETRA CESTA 29.

Kupujem surove kože

po najvišjih dnevnih cenah. Telečje kože plačam po Din 18.— za kg. Ponudbe poslati na Tovarno usnja ALEKS PODVINEC, Karlovac

Kdor oglašuje — ta napreduje!

Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki, r. z. z n. z.

javlja tužno vest, da je njen dolgoletni član načelstva, gospod

JOSIP DEISINGER

posestnik in trgovec

dne 15. marca 1936. po dolgotrajni in težki bolezni preminul.

Pogreb blagopokojnega se bo vršil v čertek, dne 19. t. m. ob 15. uri popoldne od hiše žalosti na mestno pokopališče.

Ohranili mu bomo trajen in hvaležen spomin.

V ŠKOFJI LOKI, dne 16. marca 1936.

Načelstvo in nadzorstvo.

Ugasnilo je solnce našega življenja, umrl je moj zlati mož, oče, tast, brat, stric in svak, gospod

Josip Deisinger

veletrgovec in posestnik.

Pogreb nepozabnega našega pokojnika bo na njegov godovni dan, dne 19. marca 1936., ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Mestni trg št. 19, na mestno pokopališče v Škofji Loki.

Ti pa, o solnce, ki svetiš z neba na nas, posuši nam naše solze, ki jih pretakamo za Teboj!

ŠKOFJA LOKA, dne 17. marca 1936.

Pavla, roj, Kašman, neutolažljiva soproga;

Zoran, sin; Anica roj. Guzelj: sinaha;

Klotilda Pecher, Pavla Oblak, Rozalka dr. Staretova, Albina dr. Jeralova — sestre;

Konrad Pecher, trgovec in posestnik, dr. Alojzij Pavlin, viš. veterinar. svetnik v p., dr. Emil Stare, odvetnik; Nečaki, nečakinje in ostalo sorodstvo.

G. Th. Rotman:

Kapitan Kozostrelec gre v Ameriko

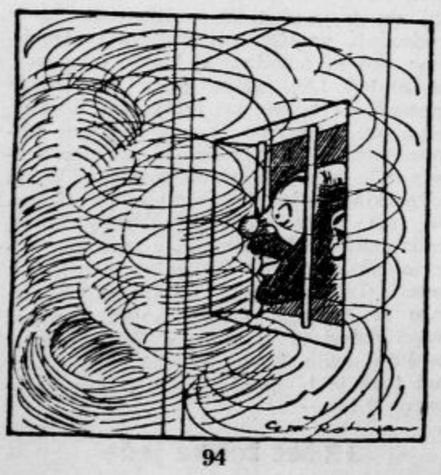

94

Kapitan Kozostrelec je skesano molčal, in Kunigunda se je splazila proč, zakaj če bi jo našli tu, se ji ne bi bilo dobro godilo. Ves večer si je kapitan očital, kako nápak je bil storil, ko je vzel šibko žensko s seboj na potovanje. . . A kaj je bilo to? Gosti oblaki dima so se valili s palube in mu skozi mrežo silili v obraz! »Gori!« so kričali mornarji. »Gori! . . .«

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Tisk v Ljubljani